

જંગનામા હઝરતઅલી

કિસ્સા મકાતિલ કન્દુરી

મએ

જંગેબીરલ અલમ યાને જંગ અઝ કુસેહન

O. T.

19 NOV 1930

પબ્લીશર.

મીયાં બદરુદ્દીન હુસેનુદ્દીન નીઝામી.

બુકસેલર, એન્ડ પબ્લીશર.

ઠે. પાંચપટી—અમદાવાદ.

ત્રીસરી બા

જદ્દ ૩૦૦૦.

સને ૧૬૩૦

૧૩૪૬ હીજરી.

અમદાવાદ પાનકેર નાકે ધી દીન પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં નીઝામુદ્દીન
અમીરુદ્દીન કુરેશીએ છાપ્યું.

કીંમત રૂ. ૦-૮-૦

ગાંધીજીની કૌંપીયાર-સહાયતા તાલુકા—શાહઝાદા મુનીરશાહીકા હુસ્નખાનું કે ઇસ્કમેં ફરસના ઓર હાતમકા લિલાલ હુસ્ન ખાનુકી સાત શરતું કે પુરી કરકે શાહઝાદે કે સાથ ઉરકા ખ્યાલ કરના જેહ અજબો ગરીબ કહાની ઓર હાતમકા પુરી ફૈયાઝીકા નીસાની હે હુસ્ન ખાનુ કે સાત સવાલ જે હાતમને પુરે કીએ હેં ખાસ પડનેકે કાબીલ હેં કિતાબ કયા હે દિલ બેહલૌનેકા ખાસ ઝરીઆ હે ઓર જા બજ ફૈદુ ઇત્ને ઉમદા રખે હેંકે તખીઅત કે સામને હાતમકા ફૈયાઝીકા નકશા ખિંચ જતા હે ઉમદા છપાઇ ૧૭ ફૈદુ કે સાથ કીંમત ૧-૦-૦

તોતા કહાની—શાહઝાદા મયમુત ઓર બજિસતા ખાતુનકી ઉલ્લહતકા અફસાના ઓર ઉન્કે ઇસ્ક ઓર મોહબ્બતકી દાર્તાન કુછ અયસી તરકીબસે બયાનકી હે કે પઢને વાલેકો સુર પેદા હો જતા હે મંગવાકર લુલ્હ હાસિલકીએ કીંમત ૦-૮-૦

યુમુકઝલીખા—કુરાને પાકમેં હઝરત યુમુક (અલ૦) ઓર બીબી ઝલીખા (૨૦) કે કિસ્સેકો અલાહ પાકને બયાન ફરમાયા હે ઇસ કિસ્સેકે પઢનેસે સચ્ચા ઓર હકીકી ઇસ્ક માલુમ હોતા હે સચ્ચે ઇસ્ક ઓર સચ્ચી મોહબ્બતકી વો ચાશની બહાઇ ગઇ હે કે પઢ-તેહી આપકોબી લઝ-ઝત મિલ જાયગી ઉમદા છપાઇ કીં ૩. ૦-૧૨-૦

પંજમુરામએ મજમુએ વઝાયફ—ઇસ્મે કુરાને પાકકી સાત સુરતેં ઓર બહોતસે વઝીફે દરેકકી તરકીબ ઓર ઉસકી તમામ ખુબીયું કે સાથ લિખે હેં ઇસ્કે પઢનેસે તરેહ તરેહકે દીની ઓર દુન્યવી બે શુમાર ફાયદે હોતે હેં હર મુશકિલકી આસાની ઓર દીલી મુરાદુકી કુંજ ઇસી કિતાબમેં આપકો મિલ સકતી હે. છપાઇ કાગઝ ઉમદા સોનેરી ઇંગ્લીશ પક્ષી બાઇન્ડીંગ કે સાથ કીંમત એક રૂપીઆ.

ફકનેદીન—ઇસ નાયાબ કિતાબમેં ફિકહ કે તમામ મસાઅલ સવાલો જવાબમેં લિખે હેં હરેક મસલેકો અયસા ખોલ ખોલ કર બયાન કીયા હે કે કિસી મોલવી સાહેબ કે પાસ આપકો જાનેકી હાજત ન રહેગી કિતાબ કયા હે ઇસ્લામી ફકનકા ખઝાના હે બડી બડી ઉદુ કિતાબું પંસે ઇન્તેખાબ કરકે બહોત ખુબીસે તમામ મસલે જમે કીયે હેં જોયા ફરયાકો કુઝે મેં જર દીયા હે ઉમદા છપાઇ ઓર ઇંગ્લીશ બાઇન્ડીંગ કીંમત એક રૂપીઆ આઠ આને.

કસમુલ અમ્બેયા બડી—ઇસ કિતાબમેં હઝરત આદમ (અલ૦) સે લેકર દોજહાંકે સરદાર હઝરત જનાબ મોહમ્મદુર-રસુલુલાહ (સલ૦) તક બહોતસે પેગમ્બરે કે હાલાત લિખે હેં કુરાન શરીફમેં જાને પેગમ્બરે કે હાલાત હેં ઓર ઉન્કી શાન મુખારકમેં જાનની સુરતેં ઉતરી હેં ઉન સબકી યે તફસીર હે કલામે પાકમેં ઇનકા “અલ-સતુવ-કસસ”; અલાહપાકને ફરમાયા હે ઇસસે યે બાત સાખીત હુઝ કે પેગમ્બરે કે કીસ્સે પડના મુસલમાન બાઇયું કે લીયે બહોત મુશીહ ઓર અશફ ઝુફરી હેં જોયા ઇસ કીતાબકા પઢના બાઇસે બરકત ઓર મુજબે સઆદત હે ઉમદા છપાઇ મજમુત સોનેરી બાઇન્ડીંગ કે સાથ કીંમત દો રૂપીએ,

સુરેકહફ—યે કુરાન શરીફકી એક સુરત હે જુમાકી રાતકો યા દીનકો ઇસ્કે પડ-નેકા બહોત સવાબ હે દોજહાંકે સરદાર હઝરત જનાબ રસુલ મક્રુલ (સસ૦) ફરમાતે હેં કે જે શખ્સ ઇસ સુરત કો જુમેકો દીન યા રાતકો પઢેગા ઉસ્કે ગુનાહ આઠ રોજ તક નહીં લીખે બયગેં ઓર જસ જગાસે વો પઢતા હે ઉસ જગાસે મક્કામેં અઝમા તક્કા તર ઉસકી કબરમેં ઉસકો મીલેગા ઓર બહોતસે ફાયદે ઓર સવાબ હેં હમ કહાં તક લીખે બહોત બડે બડે હરફ ઓર ઉમદા કાગઝ કીંમત સીફ ચાર આને,

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૫૭૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ટિસ્મતા મહાતિલ કન્દુશી

વિષય

જંગનામા હજરત અલી.

ખીસમીલ્લા હીર રહમા નીરરહીમ.

ઇલાહી તુહી સખકાહે આદશાહ, કે હે દોજહાં પર કરમકી નીગાહ.
 નહીં તુજસા હાકીમ ફેઈ કુમ્મસ, એ આલમ હે તાબે તેરે હુકમકા.
 તેરી આત બે મીસલો બે અયબ હે, અયાં હે કે તુ આવે મુલ ગેબ હે.
 નહીં તુજસા રાઝી રસાં કેઈ ઓર; તુહી દોનોં આલમકા કરતાહે ગોર,
 કીયા કુનસે કેનો મકાંકા ગહુર, હે આહીર તેરાં ઝરે ઝરે મેં તુર.
 હએ કાયમ તેરે હુકમસે દે જહાં, હુએ સારે મખલુક કા મેહરબાં.
 જુધર દેખતે હએ તુ મોખુદ હે, તુહી સારી બલકતકા મઅખુદ હે.
 જસ ઇનસા પે તુ મહેરબાની કરે, ફરીશતા સર ઉસકે કદમ પર ધરે.
 કીરીપર અગર કેહર નાઝીલ હુવા, તો ફરતર મેં વો ફરહ ખાતીલ હુવા.
 અમાને કે આહીર હે શયતાંકા હાલ, દીયા તોક લાનતકા ગરદનમેં કાલ.
 નહીં ફજલપી તેરે દુછ ઈતેહા, ન તુજરા કેઈ હે ન હોગા નથા.
 ગરીબોંકા હે કબોન તુજસા રફીક, ફકીરોંકા હે કબોન તુજસા શફીક.
 શહે હકત કીશવર હે તેરા ફકીર, ગદા હે તેરે દરકા હર એક અમીર.
 તેરી મદદ અફઝુ હે તહરિર સે, તેરા વસફ આહીર હે તકરીર સે.
 બયાં કયાં કર હરફ મે મુશતે ખાક, કહાં યે અબાં ઓર કહાં હરફે યાક.
 ખીરફ કે વહાં તક રસાઈ નહીં, ખુદીમે સમાઈ ખુદાઈ નહીં.
 નશાં મુખતલીફ હએ તેરે નામકે, હએ અફલાક ઝીને તેરે ખામકે.
 તેરા લેહ પાએ હે કીસકો શઉર, યે ઇસરા અફલો ખીરફ સેહ એ દુર.
 કર વસફ તેરા મેં કયુ કર રકમ, કહાં હે તે તાકત ઉઠાઉ કલમ.
 ફરીશતે હએ હયરાન અય કીબરીયા, તેરા લેહ કીસકો મીલાહે ભલા.
 ફરીશતોંકા તાકત નહીં યે કલી, જો આહીર કરે ખાત કુછ લેહકી.
 ફરીશતહે આજુઝ તગો તાઝસે, નહીં કેઈ વાકીફ તેરે રાઝસે.
 અખાને કમકો યે તાકત કહાં, કરે જો તેરે વસફકા કુછ ખુયાં.
 તેરા લેહ પાએ યે કીસકી મજલ, કે હએ વેહમમે યાં શુમાનો ખોયાલ.
 કે કી ઉન પાનીપે કાયમ ઝમી, ઇલાતા કીયા ઉસપે ચરખે ખરી.
 ફરીશતે કીયે ખલક અફલાક પર, શરફ આદમી કે દીયા ખાક પર.
 ફલક કે સીતારોંસે ઝીનત મીલી, ઝમી કેલી ઇનસાંસે ઇઝઝત મીલી.
 કીગ ખલક લોહો કલમ અશકો, શકર ઓર જુનાં ઓરઝ મી ફરશકો.
 કીયા હુકમસે અખરે રહેમત નમુદ, કે આહીર હો મખલુક પર ફઝલોખુદ.
 તેરા લેહ ખુલતા નહીં મુતલકન, કર કયા તેરે રાઝમે મે મુખન.
 કીયા ખલક આદમકો બે વાલદેન, કે હએ જસકે દુનયામેં સખ તુરે એ.
 દીયા યે શરફ ઉસકો અય જુલ કરમ, હુવા વો સઝાવારે લવહો કલમ.

કે હે દોજહાં પર કરમકી નીગાહ.
 એ આલમ હે તાબે તેરે હુકમકા.
 અયાં હે કે તુ આવે મુલ ગેબ હે.
 તુહી દોનોં આલમકા કરતાહે ગોર,
 હે આહીર તેરાં ઝરે ઝરે મેં તુર.
 હુએ સારે મખલુક કા મેહરબાં.
 તુહી સારી બલકતકા મઅખુદ હે.
 ફરીશતા સર ઉસકે કદમ પર ધરે.
 તો ફરતર મેં વો ફરહ ખાતીલ હુવા.
 દીયા તોક લાનતકા ગરદનમેં કાલ.
 ન તુજરા કેઈ હે ન હોગા નથા.
 ફકીરોંકા હે કબોન તુજસા શફીક.
 ગદા હે તેરે દરકા હર એક અમીર.
 તેરા વસફ આહીર હે તકરીર સે.
 કહાં યે અબાં ઓર કહાં હરફે યાક.
 ખુદીમે સમાઈ ખુદાઈ નહીં.
 હએ અફલાક ઝીને તેરે ખામકે.
 યે ઇસરા અફલો ખીરફ સેહ એ દુર.
 કહાં હે તે તાકત ઉઠાઉ કલમ.
 તેરા લેહ કીસકો મીલાહે ભલા.
 જો આહીર કરે ખાત કુછ લેહકી.
 નહીં કેઈ વાકીફ તેરે રાઝસે.
 કરે જો તેરે વસફકા કુછ ખુયાં.
 કે હએ વેહમમે યાં શુમાનો ખોયાલ.
 ઇલાતા કીયા ઉસપે ચરખે ખરી.
 શરફ આદમી કે દીયા ખાક પર.
 ઝમી કેલી ઇનસાંસે ઇઝઝત મીલી.
 શકર ઓર જુનાં ઓરઝ મી ફરશકો.
 કે આહીર હો મખલુક પર ફઝલોખુદ.
 કર કયા તેરે રાઝમે મે મુખન.
 કે હએ જસકે દુનયામેં સખ તુરે એ.
 હુવા વો સઝાવારે લવહો કલમ.

ઉસે મરતખ અચસા આલી દીયા,
નખીયોં ને બી જીસકી તાઝીમકી,
અઝા ઝીલને જો તઅમ્મુલ કીયા,
તકખ ગુરસે ચાહા જો આહમપે ફેક,
જો કો હુકમે ખારીમે ઉસને દલીલ,
ખનાથા ઇનાયતસે આઝાદ વો,
કીયા અમરે હક જખ ન ઉસને કબુલ,
યે થી ઉસકી કીસમતમે ખવારી લીખી,
લીખીથી મુકદ્દરમે નારે સકર,
ખોહોત મોમીનો ખોફ રખકા કરો,
ઇખાદત ખુદાકી કરો રોઝો શખ,
સખ અવકાત સીરફે ઇખાદત કરો,
કીયા ખાક પર ઉસને એસા કરમ,
હુઈ ઉસકી રહેમતયે ઇનસાન પર,
ખનાએ ઉસી ખાક સે અમખીયા,
હુવે ખલક ઉસસે રસુલે અમન,
ખુદાને દીયા હે ખડા મરતખા,
વો હએ ખાદશાહ ઓર આલમનવાઝ,
અમાના હે કાલીખ તો વો જાનહે,
ખને તુરે હકસે રસુલે અમાં,
હે દોનો જહાંકા વોહી ખાદશાહ,
ઉંસી મેહરકાહે યે અરરોંમે તુર,
અજખ શાનસે તુ છુપા સખમે હે,
કહાંતક કં મદહ તેરીખયાં,

ફરીશતો ને બીજીસકો સીજદા કીયા.
અમીં ઓર અમાં સખને તસલીમકી.
ફે સીજદા કંઝગા મેં આહમકો કયા.
પડા ઉસકી ગરદન મેં લાનતકા તોફા,
હુવા સખ ફરીશતોં મે ખારો ઝલીલ.
ફે થા સખ ફરીશતોંકા ઉસતાહ વો.
ખુદાકા હુવા કહર ઉસપર તુઝુલ.
ફે સીજદે ફે કરનેમેં કયું દેરકી.
હુવાથા જો મગડર વો ઇસકદર.
કરો ખન્દગી ઓર ખુદાસે ડરો.
નહો તુમપે તા ઉસકા ફેહેરો ખઝખ,
મુદામ ઉસકે ફેહેરો ગઝખસે ડરો.
ફે તાખે હુવે જીસકે લવહો કલમ.
ધરા તાજે શાહીકા ખાલાએ સર.
પયગખર ખોહોત ઓર ખોહાંત અવલીયા.
અલી ફાતમા ઓર હુસેનો હસન.
કહાંતક કં ઉનકા વસફે સના.
જીસે ચાહે ઉસકો કરે સરફરાઝ
દો આલમ હએ દીદા વો ઇનસાન હે.
હુવા તુરસે ઉનકે પયદા જહાં.
ઉસીસે ખનાએ હએં યેહ મેહરો માહ.
ઉસી તુરકા હર તરફ હે ઝુહુર.
નમુદાર જલવા તેરા સખમે હે.
અખાકો મેરી હે યે તાકત કહાં.

નઅતે સરવરે કાએનાત. (સલ૦)

મોહમ્મદ નખી ખાતેમુલ અમખેયા,
અજખ મરતખા હે અજખ ઉસકી શાન,
વોહે છતરે લવલાકકા સરફરાઝ,
કીયે ખલક ઉસકે લીયે દોજહાં,
કરી મુસસખા યા જમીલુશ શીયમ,
શફાઅત કરે જે ખવજહે હસન,
ખનાયા સમજ ખુઝ કર ખુખ ઉસે,
નહી હે કોઈ ઉસકા સાની ખશર,
અજખ પાક ઝાત ઓર અજખ શાંનહે,
નહી ઉસકી તારીફકા કુછ ખયાં,
ગીયા ઉસકો અલલાહને અરબુમંદ,

શફીઊલ ઉમમ ઓર શફીઊલ વરા.
ફે જીસકે લીયે હએ અમીનો અમાન.
હે મેહબુખીયત સે ઉસે ઇમતીયાઝ.
વોહે અરશ ઓર આસમાનોકી બાં.
નહી ઉસકી ઉમમતકો મેહશરકાગમ.
નવાસે બી ઉનકે હુસેનો હસન.
ખુદાને કીયા અપના મેહબુખ ઉસે.
ઉસીકે લીયે હય યે શમસો કમર.
જો મુનકીર હએં કખ ઉનકા ઇમાનહે.
ખને ઉસકી ખાતિર યે કોનો મકાં
કીયા ઉસકા દરબ સલોંસે ખલંદ.

પ્રુહા એર નખીકા હુંવા ઉનપે ખ્યાર.
ક્રીયા ખુલકમે ઉનકે દારૂલ કરાર.
ખડે મુતતકી ઝોર ખડે પારસા.
ઉમર દુસરે ઉનકે હએ દોસતદાર.
વો કાતિખ હએ આયાતે કુરખાનકે.
હુવે જનકે તામે જમાંનો જમી.
પ્રુહા એર પયખરકેહે ઉનપે પીયાર.
વીલાયતકે સુમખુલકે ગુલશનહએ વો.
કે હએ જનકે પાખોસ સખ અવલીયા
વો હએ રાતદીન જા નીસારે રસુલ.
ઉસી વકતસે ઉસપે લાનત હુઈ.
ઈમામે તરીકત હસન એર હુસેન.
દુયમકી શહાદતકા ખાઇસ યઝીદ.
અલી ફાતમાકે જોથે નુરે એન.
કે દો ગુલ વો ખાગે નુખુવતકે થે,
અલીકે થે દીલ ફાતમાકે જગર.
ક્રીયા શુકરે હકકા ઉઠાકર સીતમ.
નુખુવતકા ચેલી ખહા જુઝવ થા.
અજબ કયા જો હો ઉસપે કેહરે ખુદા.
કે હોગા દોઆલમમે બે આખર.
શહનશાહ મુલકે શહાદત હએ વો.
ઉનીસે હે રોશન મોહમ્મદકા નામ.
સીવા ઉનકે ખાકર હએ જાકર ઇમામ.
હુવે ખાદ ઉનકે તકી એર નકી.
હએ મકખુલ મેહદીયે આખીર જમાં.
અલય કસ સલાતો અલય કસ સલામ.
હે ખામેકો મેરે ચે તાકત કહાં.
કે હે ઇજઝસે યાં કલમ સર નીગું.
ઇલાહી હો સખપે દુરૂદો સલામ.
કરે જન્મનામા અલીકા ખ્યાં
તો શરમીનદા હોગા વો પેશે ખુદા.
તો હોંગે ખોહોત પનજેતન મેહરખાં.
તોહે ઉસને દોઝખકી આતશ હરામ.
ખહોત સીદક દીલસે હમેશા પડો.
કે થા ફારસીમે વો અખતક દીખા.
મકાલીલ પે લાનત અલીપર સલામ.

પ્રુહા એર નખીકા હુંવા ઉનપે ખ્યાર.
ક્રીયા ખુલકમે ઉનકે દારૂલ કરાર.
ખડે મુતતકી ઝોર ખડે પારસા.
ઉમર દુસરે ઉનકે હએ દોસતદાર.
વો કાતિખ હએ આયાતે કુરખાનકે.
હુવે જનકે તામે જમાંનો જમી.
પ્રુહા એર પયખરકેહે ઉનપે પીયાર.
વીલાયતકે સુમખુલકે ગુલશનહએ વો.
કે હએ જનકે પાખોસ સખ અવલીયા
વો હએ રાતદીન જા નીસારે રસુલ.
ઉસી વકતસે ઉસપે લાનત હુઈ.
ઈમામે તરીકત હસન એર હુસેન.
દુયમકી શહાદતકા ખાઇસ યઝીદ.
અલી ફાતમાકે જોથે નુરે એન.
કે દો ગુલ વો ખાગે નુખુવતકે થે,
અલીકે થે દીલ ફાતમાકે જગર.
ક્રીયા શુકરે હકકા ઉઠાકર સીતમ.
નુખુવતકા ચેલી ખહા જુઝવ થા.
અજબ કયા જો હો ઉસપે કેહરે ખુદા.
કે હોગા દોઆલમમે બે આખર.
શહનશાહ મુલકે શહાદત હએ વો.
ઉનીસે હે રોશન મોહમ્મદકા નામ.
સીવા ઉનકે ખાકર હએ જાકર ઇમામ.
હુવે ખાદ ઉનકે તકી એર નકી.
હએ મકખુલ મેહદીયે આખીર જમાં.
અલય કસ સલાતો અલય કસ સલામ.
હે ખામેકો મેરે ચે તાકત કહાં.
કે હે ઇજઝસે યાં કલમ સર નીગું.
ઇલાહી હો સખપે દુરૂદો સલામ.
કરે જન્મનામા અલીકા ખ્યાં
તો શરમીનદા હોગા વો પેશે ખુદા.
તો હોંગે ખોહોત પનજેતન મેહરખાં.
તોહે ઉસને દોઝખકી આતશ હરામ.
ખહોત સીદક દીલસે હમેશા પડો.
કે થા ફારસીમે વો અખતક દીખા.
મકાલીલ પે લાનત અલીપર સલામ.

આગાઝ હાસતાને જંગ.

મેં કરતાહું એહવાલ સખપર અયાં,
કે ઈસ જંગમેં થે હુવા માજરા,
ગયા જખ જહન્નમકો વો બેહયા,
કે હુકમે ખુદાવન્દ આહીર હુવા,
ગયા જખ જહન્નમ કો વો બદલઈ,
મગર ઉસકા બેટાથા તકતાલ નામ,
ચલા દાદખા ઓર ઇન્સાફ બે,
કે થા એક ઝકીર વહાં શેહર યાર,
બોહઈયાથા સામાને બહો હશમ,
બનાતે થે હુકમ ઉસકા શેહબેદ રંગ,
ભરેથે બોહાત લાલોયાકુ તો દુર,
અજખ બાદશા થા વો કનહોરકા,
રંધત ગની ઓર લશકર અમીર,
બોહોત પહેલવાનાંને લશકર શીકન,
કરોહોસે કમ ઉસકા હાંસીલ ન થા,
મુલાઝીમ થે ઉસકે બોહોત પહેલવાં,
બે લાખોથે પેદલ તો લાખોં સવાર,
ખુલ્દીમેં કીલઓંકી કયુકર લીખું,
વો કીલઓંકે થે સાતો કુલખાતે,
મહલ ઓર મકાં ઉસકા ગુલઝરથા,
અજખ શેહર ઉસકા અજખવો મુકામ,
બોહોત બાદશા ઓર અમીરો વઝીર,
કે ઇતને મેં ત કાલ પોંડયા વહાં,
બરાબર બે દો માંહકી કીતઆ રાહ,
બે દેખા અજખ શહેર ગુલઝર હે,
ઓર ઉસ શહેરકે ગીરહ હએ કોહચાર,
થા એક સખઝ રંગ એક સુરખી અયાં,
રવાં ઉસકે હર સીમત દરીયાએ નીલ,
મુખાલીફકા હરગીઝ નથા વાં ગુઝર,
ન બાતી વહાં તક નઝર તેઝર,
હરએક ખુરજપર ફાજથી એક હઝાર,
અજખ ગરહ કીલઓંકે એક શેહરથા,
ઈમારત નખીસ ઓર ઉમદા મકાં,
ગયા શેહર મેં જખ વો તકતાલ બદ,
કીયા બકે ઉસ બાદશા કો સલામ,

કે જંગે બોહદતકકી થે હે કારતકી,
અખુ જેહલ બદકાર કો સર કટા,
તો સખને દુગાના પડા શુકરકા,
અખુ જેહલ કાશીર સકરકો ગયા,
તો મકકે સે સખ ઉઠ ગયા કુફરોકી,
કીયા ઉસને હયદર સે દાવા તમામ,
શહન શાહ વાલીયે કનહોરકો,
નથા ફેબે લશકરકા જસકે શુમાર,
સમજતા થા વો ઓર શાહોંકો કમ,
ઈસીઝેરપર સખસે કરતાથા જંગ,
ખાના જવાહીરસે થા ઉસકા પુર,
કે થા હુકમરાં શેહર બનહોરકા,
નથા શહેરમે કોઈ ઉસકે ઝકીર,
બોહોત ઝોર આવરથે ચકનાએ ફન,
રંધતકા શેહસે ખુરા દીલ ન થા,
ઉઠાલેં બે કુવતસે કોલે ગીરાં,
ન થા ઉસકે લશકરકા કોઈ શુમાર,
કે થા જસકે આગે ફલક સરનીગું,
ખનાંએ ગએયે વો સખ ઘાતકે,
હરએક સીમત ચોપડકા ખાઝરથા,
મકાતીલથા ઉસ શાહ કાશીરકા નામ,
થે ઉસ શાહ કાશીરકે હુકમી અસીન,
મકાતીલથા જસ શહેરમેં હુકમગ,
હુવા ખારજ ફાખીલે તખતે ગાહ,
હર એક સીમત ચોપડકા ખાઝર હે,
ખુલ્દીસે જસકી ફલક શરમ સાર,
મીયા એક ઓર એકસે ઝરદી અયાં,
કે થા હરતરફ ફાસલા મીલ મીલ,
ન બોફે ગનીમ ઓર ન દુશ્મનકા ડર,
હરએક પર બને ખુરજથે સાતસો,
બરાએ નીગેહખાનીયે શેહર યાર,
નમુનાથી જન્નતકી જસકી પ્રીઆ,
ગલી ઓર કુચમેં નેહરેં રવાં,
ગયા રૂબરૂથે શહે પુર હસદ,
કીયા અરઝ રોરોકે અપના કલામ,

ક્રીયા શેહને ફરીયાદિત અથ નવજવાં,
તુ આપાહે ક્રીસ મુલક સે સથ ખતા,
મકાન ચોર નામ અપનાં ખતલા મુજેહ,
તા કેહને લગા રોકે વો નવ જવાં,
કે મેં બી હું મુલકે અરખકા અમીર,
અરખમેં મોઅઝઝીઝથા મેરા પીઠર,
હે મકકે મેં શાહે મોહમ્મદ લકખ,
હે સાઈ બોહોત અપને મઝહખમે વો,
કે મકકા હુવા ઉનકે બાઈસ ખરાખ,
બે થે લાતો ઉઝઝા હમારે ખુદા,
કે ઉનસે હુવે ખુતકદે સખ તલાહ,
ખરાખીકા બાઈસ યું એક હસરા,
સમજતે હચે વો પહેલવાં આપકો,
અલીસા બેહે પહેલવાં ઉનકે સાથ,
હચેં જીતનેકે સરદાર ઉસ મુલકકે,
અલીને ઉખાડાહે ખયખરકા દર,
અલીને હચેં મારે બોહોત પેહલવાં,
વો અખહે તેરી શીકરમે રાતદીન,
હે કહેતા કહેગા મકાતીલકો કેહ,
નહો ઉસસે ગાશીલ તુ આ બાદશાહ,
સતાએગા એકદીન ઝુરર આપકો,
મેં આપાહું તેરે યહાં દાદખાહ,
અગર ખેર ચાહે તુ અપની મુદામ,
રવાનાંકર ઉસ સીમત એક પેહલવાં,
કર ઇનઆમકા વાદા અથ બાદશાહ,
અગર ઝીનદા લાચે બોહોત ખુબ હે,
સુની જખ મકાતીલને થે ગુફતગુ,
ન ઘભરાઇયો અપને દીલમે કલી,
સુનાથા થે મેંને કઈ સાલસે,
કે પયદા હુવા હય અખમેં રસુલ,
સુનાહે અલીહે પયમખરકા ચાર,
થે કેહકર ઉસેદી તસલલી તમામ,
ક્રીયા શીર મકાતીલને દરખાર ખાસ,
તલખ કરકે ખીડા ધરા પાનકા,
કેહે તુમમેં કોઈ બહાદુર જવાં,
કોઈ લાચે સર થા પકડકર ઉસે,

કહાં હે તુ રેહતા કહાં હે મકાં.
તુ હે ક્રીસ રનબે મોહનમેં મુખતીલા.
તુહે કચોન થે ખાત સમજા મુજેહ.
કરે કયા મુસીખતકા અપની ખયા.
હું મકકે કે મેં બાદશાહકા વઝીર,
અખુ જેહલકા ખાસ હું મેં પીગર
નુખવતકા કરતે હચેં દાવા વો અખ.
બોહોતચાલાકહચેં અપને મતલખમેં વો.
હે દીન રાતકા ઇસવજેહ સે અઝાખ.
ક્રીયા તેંડકર હે ઉનોને ખુદા,
હે વો ઝુલમ જીસસે ખુદાકી પનાહ.
ખીરાદર નખીકા અલી મુરતુઝા
ઉનોને હે મારા મેરે બાપકો.
સીતમકા ક્રીયાહે દરાઝ ઉસને હાથ.
હચેં સખ તંગ ઉસ શખસકેઝુલમસે
અલીકા બોહોત સખકે દીલમેં હે ડર.
ખરાખીમેં ડાલે હચેં મુલકો સીપાહ
કરેગા ચઢાઈ ઝુરર એક દીન.
મુસલમાં કહેગા ભુલા ઉગા કેહ.
કે તદખાર રખ અપની ફેજો સીપાહ.
કે જીસને હે મારા મેરે બાપકો.
કર ઇન્સાફ મેરા તુ અથ બાદશાહ.
અલીકો પકડલા તુ અથ નેક નામ.
ગીરફતાર કરલાચે ઉસકો યહાં
ઈઆનતકો કર સાથ ફેજો સીપાહ.
વગરનાં ફકત સરહી મતલુખ હે.
લખા કેહને તકતાલસે દુખદુ.
કે કરતા હું મેં ફીકર ઇસીકી. ~~અલી~~
મેં વાકીફ હું સખ ઇસકે અહવાલસે.
બોહોત ઉસસે ખલકે ખુદાહે મલુલ.
ક્રીયે જીસને લાખોં તહે ઝુલશીકાર.
દાયા ઉસકે રેહનેકો ઉમદા મકામ.
કે હાઝીરહોં અશખાસઝી ઇખતેસાસ.
ખુલાકર વર્જરોં કો ઉસને કહા.
બે લાચે અલીકો પકડકર યહાં.
તો હું મેં બોહોત લાલો ખવહર ઉસે.

જે હે મુલક આધા તો મેં ઉસકો હું, જો હુખતર વો માંગે કબાલે કો,
 મુજેહ લાતો ઉઝાઝકો સરકી કસમ, મેં હું અપને વાદે પે સાળીત કંઠ્યા.
 હુવે સુનકે ખામોશ સખ ચે વઝીર, કહા એકને અય શહે મુલક ગીર.
 અલીકો ચે કહેતે હએ અહેલે જહાં, નીહાયત કવીહે બડા પેહલવાં.
 નહિ ઝોરકી ઉસકી કુછ ઇનતહા, જો ચાહે ઉખાડે વો અરઝો સમા.
 ઉનકો તો સખ મુરતુઝ કહેતે હએ, ઉન્હીકો તો શેરે ખુદા કહેતે હએ.
 ઉને જાનતે હએ ખવાસો અવામ, હે મશહુર હઝરતઅલી ઉનકા નામ.
 નહી હય મુકાબીલ કોઈ આસકે, લલા ફતહ કયુ કર કોઈ પાસકે.
 કે હયરાં હએ તદબીર હમ કયા કરે, નહી હમકો તાકત જો ઉનસે લડે.
 સુનાં જખ મકાતીલને ઉનકા જવાબ; હુવા આતીશે કેહર સે વો કબાબ,
 કહા ફીર વઝીરોં સે તેવર ચઢા, નમક મેરા ખાયા હે તુંમને સઢા.
 કરગા અલી કતલ હર એકકો; ચઢાઉગા સુલી બદો નેકકો.
 સુનાં જખ વઝીરોંને ચે માજરા, કે ગુસસાહે સખપર બડા શાહકા.
 ઉઠા એક વઝીરોં મેં સે તેઝગામ, બડા પેહલવાં ઝોર મયકદ થા નાંમ.
 હુવા દસ્તા બસ્તા અદબસે બડા, કહા હુકમહો ગર મુજેહ શાહકા.
 નઆએ મેરે હાત ઝીનદા અગર, તો લાઉ અલીકા મેં સર કાટકર.
 કહા શાહને તુ યકી જાનીયોં, કસમ લાતો ઉઝાઝકા સચ માળીયો.
 કે મેં મુલક આધા તુજેહ દે ચુકા, કરગા તુજેહ એક હુખતર અતા.
 કલામ ઉસકા મયકદને અસદમ સુનાં, તહે દીલસે તખ શાહકો દી હુઆ
 ઉઠા કરકે ખીડકો ચાખા શીતાબ, કહા ફેજસે જલદ કરસો ખીઝાબ.
 કે હો જલદ તદબીર સખ ખાસો આમ, અરખ મીસર તાતાર ઝોર રૂમે શામ.
 વહીં હુકમ નકકાર ખાને ગયા, લડાઇકા નકકારા બજને લગ.
 લરઝને લગા હોલસે સખકા દીલ, ગઈ સલતનત શોર સે ઉસકે દીલ.
 છુટે ઘોડે ઉમદા પએ કારઝાર, કે ચે પહેલવા અનપે બારા હઝાર.
 કીયા કુચ મયકદ ને કનહોરસે, ચલા આઝીમે જંગ બદુરસે.
 તો બાહમ હુવા અફસરોંમે ચે ઝીકર, અલીકે પકડને કી હો કોઈ ફકીર.
 કહા તખ મુશીરોંને અયસા કરો, કે આડો મેં ઇસ દશત કે છુપ રહો,
 અલી ખેલતાહે બોહીત ચાં શીકાર, કે આહુ હએ ઇસ દશતમે બેશુમાર.
 જો વાં સખકા ચે મશવીરા હો ગયા, હુવા ઇતતીફક ઉસપે હર એકકા.
 વો કફીર ઉસી બનમેં રેહને લગે, કે શાયદ અલી ઇસતરફ આ લગે
 વો રેહને લગે રાતદીન દશતમે, કે બરગશતા કીસમતરહે ગશતમે.

આગાઝ અહવાલે જંગ.

સુનોં મોંમીનો તુંમ ઝરા ગોર સે, ચે કીસસાહે તહરીર ઇસ તોરસે
 શફીઉલ ઉમમ વો નખીએ ઝમાં, ચે આરામ મેં આએશા કે યહાં.
 વો શખ જુમઅકી હોગઈ જખ તમામ, રહે સુખહમેં જખધરા ઉસને ગામ.

અલી શીર ખીલાલે મોઅઝઝનને હી,
 ઉઠે ખાખસે સરવરે અમખીયા,
 અલે ઘરસે ઉઠકર શરીફલ ઉમમ,
 થે મસજીદમે અસહાબ હાઝીર તમામ
 કીયા ફરજકો જખકે અપને અહા,
 હીદાયતકે ઉકરે લગે ખોલને,
 સહાબાસે બાદ ઉસકે ખોલે રસુલ,
 સીપાહીહે અયસા કોઇ ખુશ ખીસાલ,
 કરે જો કે દાવતકા મેરી કરાર,
 હરનકાં મુજેહ ગોશત મરગુખ હે,
 થે સુનકર સીપાહી હુવે શાદ શાદ,
 જીસે હુકમહા અય રસુલે ખુદા,
 ગરજ થે સુખન થા અલી ના તમામ,
 ખસદ આરઝુ આરઝ કી અય રસુલ,
 નખીને કહા હય અખી મેહરબાં,
 જો કરનેહો તુમ મેઝખાનીકા કાર,
 હુવા હકમે હઝરત જો ઈસ તોર પર,
 કમર સે લગા ખનજરે આખદાર,
 નખીકો કીયા ઉસને ઝુકકર સલામ,
 ઉઠા બાગ ઘોડેકી વો નવજવાં,
 તો પોહયા જરા દેરમે વો વહીં,
 ખઢાયા જો ઘોડેકે એક આનમેં,
 જો દેખા કેહે એક લશકર પડા,
 થે લશકર હે કયસા કહાંજા અમીર,
 કે લશકરને અદહમ પે નરગા કીયા,
 કહા ઉનસે અદહમસે હો કોમન તુમ,
 કહા ઉસસે લશકરને તુ કોઓન હે,
 હે આયા કહાંસે કહાં જાયેગા,
 કહા શીર ય મયકદને અય નવજવાં,
 કીયાહે મહીનાં મે યાં તક સફર,
 ખોહિત ખલકકો તાંગ કરતા હે વો,
 ઝફર ઉસકા એક રોઝ કાટીંગે સર,
 સુના જખકે અદહમદને ઉસકા કલામ,
 કહા તાખ થે અદહમને અય ખઠગોહર,
 અલી દોનોં આલમકા સુલતાન હે,
 તુ અય કાફીરે ખેહયા નાખકાર,
 મેંહી હું અલી મેરાહી નામહે,

હુવે આશનાં ઉસસે ગોશે નગી.
 શરી ઉલ વસા વો રસુલે ખુદા
 વુઝુ કરકે મસજીદમે રખા કદમ.
 હુવે સખકે આકર મોહમદ ઇમામ.
 ખખલાએ દીલસે વો શુકરે ખુદા.
 વો લાલો જવાહીર લગે તોલને.
 જો દાવત કરે આજ હોગી કખુલ
 કરે આજ દાવતકા મેરે ખીયાલ.
 વો કરતાએ જાકર હરનકા શીકાર.
 અગર થે ગીઝાહો ખોહોત ખુખહે.
 કે ખર આઈ સખ આજ દીલકી મુરાદ,
 ખુશીસે વો લાએ થે ખીદમત ખખ.
 કે અદહમને લી સુનલીયા થે કલામ,
 કરો આજ ખનદેકા દાવત કખુલ.
 કે તુમરો ગયાકી તરેહ મેઝખાં
 કરો આજ જંગલમે જાકર શીકાર,
 ઈસી વકત અદહમ ને બાંધી કમર.
 હુવા અસપે તાઝીકે ઉપર સવાર.
 અલય હીસ સલાતો અલય હીસ સલામ
 હુવા સીમત જંગલ વહાંસે રવાં.
 છુપે થે જહાં ઘાતમે વો લઈ.
 પડા આકે ઉસખનકે મયદાનમેં.
 તો અદહમકો ઉસકા તરદદુદ હુવા.
 કહાં કા હે શેહ આર કહાંકા વઝીર.
 વો પરકાર લશકરકા તુકતા ખનાં
 આર આએહો કીયુ કયા હુઈ રાહ ગુમ,
 એકેલા તુ કરતાહે કયું રાહ તય
 કોઈ ખાત પુછે તો ખતલાએગા,
 હે માલુમ તુજકો અલીહે કહાં,
 અલીકા હમ આએ હંએ લેનેકો સર,
 હમ ઈતના શુખઅતકા લરતાહે વો
 ખતાહે તુ ઈતના અગરહો ખખર,
 લગી આગ ગુસસે સે તનમેં તમામ,
 નહીહે અલીકા તુજેહ કુછ ખતર.
 થે દોનો હએ તન આર વો જાન હે.
 નહી જાનતા કુછ અલીકા વીક
 ખતા મુજકો તુ કયા તેરા કામખ

સુના જખકે મયકદને ઉસકા કલામ,
 અરે કયા ખડે દેખતે હો ઇધર,
 ખદા જખકે લશકર વો ખારા હઝાર,
 ગરઝ જખકે લશકરને ઘેરા ઉસે,
 તો અહહમને ઉસવકત હીલમેં કહા,
 હુવા તખ વો મસરફ સુએ ખુદા,
 ઇલાહી મેં હું મુખતીલાએ અલમ,
 કહા અલ મહદ અય રસુલે ખુદા.
 હેઈસ વકત મુજપરયે અનહોહ ગમ,
 વો હોગા જો તકદીર મેં હે લીખા.
 કીયા યાદ ઊસને અલીકો વહોં,
 કરો કુછ મહદ મેરી મુશકીલ કુશા કે,
 ખુદાસે કરો મેરે હકમેં દુઆ,
 મુકાબીલ જો સમજા વો કુદકરકો,
 ભરા નારા પયમખરકા લેખર નાંમ,
 વહોં ઉસને ઘોડેકો કોડા દીયા,
 ઊદુપર ગીરા દુટકર મીસલે ખરક,
 અલી તેજ અહહમ કી જીસહમ વહોં,
 રવાં ખોર હવા કરદી યાં ફેજકોં,
 પડા સરપે જીસકે વો ગુરજે ગીરાં,
 મગર તીરથા ઊસકા તીરે કઝા,
 ન છોડાથા સર તનપે શમશીરને,
 ખોર ઉડાતાથા વો રખશ મીસલે હવા.
 પડી જીસકે સરપર દુપારા કીયા,
 સફે કાટતી થી વો શમશીર તેજ,
 કહાં વો સીતમગાર ખારા હઝાર,
 ગીરાએ થે અહહમને જો પેહલવાં,
 લીખું હાલ ઊનકી શુબઅતકા કયા,
 જો દેખા યે મયકદને અહહમકા હાલ,
 નહીં કામ ઇનસાં કા અયસા કરે,
 નહીં અયસા ઇનસાન દેખા કોઈ,
 કહા તખતો મયકદને અય નવ જયા,
 ખતા સેહર તુ જાનતા હો અગર
 કહા સુનકે અહહમને અય ખદ યકી,
 પયમખરકા હું એકે અદના ગુલામ
 ૧ અયસા મલકેન ઇસ નામસે,

કહા અપને લશકર કો હો તેજગામ,
 નહો દેર ઉતારો અલી ઇસકા સર.
 લગી હોને હર સીમત સે માર માર.
 નથા ઝીનદગી કા ભરોસા ઉસે,
 કે આ પહોંચી ઇસવકત મેરી કઝા
 કે ચારખહે હામી તુ ઇસલામકા.
 હમેશાં સે તેરા રહા હે કરમ.
 દો આલમકે સરદાર યા મુસતફા.
 કરો મેરી ઇમદાદ અય ઝુલ કરમ.
 મગર સાથ ઇમાં કે હો ખાતમા,
 પરેશાં હું ઇસવકત યા શાહે દીં.
 હું દરદો ગમમેં બોહોત મુખતીલા.
 લડાઈ મેં હાશીઝહે વો શરમકા
 લીયા મીયાન સે ઉસને તલવારકો.
 ખીય તેજ ઘોડેકા કસકર લુગામ.
 કે તેઝીમેં હોબએ સીતમે હવા,
 સફે મેં હુવા જાકે દુશમનકે ગરક.
 હુવે હરતરફ ખુકે દરીયા રવાં.
 કીયા કતલ હર એક ઝીઓજકો,
 હુવાં મગજ ખીનીસે ઊસકા રવાં.
 હદફ સે ન કરતાથા હરગીજ ખતા.
 મુશખ બક કીયે થે ખદન તીરને
 બોહોત ખરક રખશાં સે થા વો સીવા.
 કહીં તનકા સરકા ઉતારા કીયા.
 કયામતકા દીન થા કે શીરસતખેઝ.
 કહાં એક દીનકા શેહ સવાર.
 પડે થે વો કુતતોંકી સુરત વહાં.
 કીયે ખારા સોકે સગ તન સે જુદા.
 કહા સરકો ધુનકર ખરાહે જલાલ,
 જો જરશર લશકરસે તનહા લડે.
 નહીં આદમી હે ફરીશતકા મુજકો ગુમા
 હે તુજપર ફરીશતા કોઈ
 કે કીસતારહ લડતાહે તુ બે ખખર,
 યે કુદરત હે અલલાહકી જાદુ નહીં,
 લકખ મુરતુબહે અલી મેરા નામ
 કહા અપને લશકરકો દુશનામસે

મે કેહને લગા સખસે વો જંગ જી,
ઉતારે શીતાબીસે તુમ ઇસકા સર
તો અયતરસે એકબાર લશકર તમામ,
ગરજ ફાજને ઉરપે હમલા કીયા.
તો અહહમને ઉસવકત દીલમે કહા,
કરે અરજ કયા તુજસે અયજુલ જલાલ,
તમનના હો મુજકો કે અય કીબરીયા
હયાતે હરોઝાહે કયદે ગીરાં,
જો સખતી મેરે દીલપે ભારી નહો,
કટે સર મેરા જબ ઇલાહી ચહાં,
હોઆ કરકે અહહમને ખીંચી જો તેગ,
ચહાંતક કીયા કતલ કુફરકાર કો,
કીયા ઉસને યું ફોજે કાફીરકો ઝર,
યે કરતાથા હરએક બાહમ કલામ,
ભરા ખુનમે જંગલ ચોર ઝાડીયાં,
કહીં તનપડાથા કહીં સર જુદા,
પશેમાંથે અહહમ સે સખ પહેલવાં,
કીયામતકા દીનથા કે વો રોજે જંગ.
નથા અખમીયોંકા વહાં કુછ શુમાર,
હુવે કતલ કાફીર હઝારોં વહાં,
ગરજ રેહગએ વાંપે કુફરકાર નીસ્ક,
મેં અહહમકા આહવાલ અબ કયા કહુ
ન ખાતેસે રગમત ન પાનીસે કામ,
તને પાકપર તીનસો અખમથે,
હુવા ચુર અસવકત અખમો સે તન,
કીયા મુ સુએ કાખા બેહરે સુજુદ,
ઉતરકર અમી પરજો સીજદા કીયા,
કે અયરબ તુ સતતારો ગફરકાર હે,
કટાતાહું મેં સર તેરી યાદમેં,
ઇલાહી હો પુરી મેરી ઇલત્તીજ,
ઇલાહી યેહી આખરી હે હોઆ,
ઇલાહી બહકકે શપીઉલ ઉમમ,
યે કેહનેકો એક લેહઝા ગુઝરા નથા,
હુવા સરજો અહહમકા તનસે જુદા
હુઈ યે કરામત જો તનસે અદા,
સરે શાહ નેઝપે અસહમ ધરા,
નથે અખમ ઘોડે કે ગરએ ગીને,

કે ઇસકો હરએક સીમ્તસે ઘેરલો.
ન જાએ કીસી રાહસે ભાગ કર.
ગીરા સીધા ઘોડું કી લેકર લુગામ.
હઝારોં ને તનકાપે નરગા કીયા.
તુહે વહહહુ લાશરીક અય ખુદા.
તુજે આશકારા હે સખ મેરા હાલ.
નહો કામ કોઇ સીવાએ રઝા.
મેં ઇમાનસે જાઉ સુએ જાનાં.
તેરે સામને શરમ સારી નહો.
શહાદતકા કલમા હો વીરદે ઝખાં
પડા ફોજે કુફરકાર પર બે દરેગ.
હુવા ખુંકા દરિયા રવાં ચારસુ,
દખાતાહે અસતરહા આહુકો શેર.
શુતઅતકા અહહમ પે હે ઇખતીતામ.
પડા શોર તબ ફોજકે દરમીયાં
સરે ખાકથા કોઇ ઘાયલ પડા.
કે બેકાર થે સખ વો ગુરજે ગીરાં
કે હરએક કાફીરથા જાનેસે તંગ.
ખુદા જાને મકતુલથે કંઈ હઝાર.
કે લાશુસે જંગલ હુવા ખુફીશાં.
હુએ અખમ ખાખાકે ફીનનાર નીસક.
ન લીખનેકી તાકત જો કુછ લીખ સકું
વો લેતા હર વકત અલલાહકા નામ,
કોઈ ઇસકી તશરીહ કયુંકર લીખે,
તો કી ઉસને યાદે ખુદાએ અમન,
કહા અયખુદા હો તેરા ફઝલો જુદ,
ખુદાવનદે આલમસે રોકર કહા,
તુહી બેકસોકા મહદગાર હો.
જહાં સે હું જાતા બોહોત શાહમેં.
નહો ખોદ ઉમમત કા રોજે જઝા.
કે ઉમમતકો હઝરતકી તુ બખશના.
ન દેના તુ ઉમમતકો મેહશરમેં ગમ,
કે કાટા લઈ તુને સર શાહકા
હર એક અખમસે કલમા જારી હુવા.
તો કુફરકારને ડરકે ઉસકો કહા.
તો મશગુલ રોને મે થોડા
મગર તીનસો સે ઝીયા દાહી

કહા તબ સવારેાં સે મયકદને યું, બજ લાઓ ઉસકો ને મેં કુછ કહું.
ક્રીયા હુકમ ઘોડેકો પકડો શીતાબ, કે હે વો રવાં સુરતે મોજે આબ.
હોડે ઉસકે પીછે બોહોતસે સવાર, ન આયા મગર હાત વો રાહવાર,
યે આખીરકો હયરાન હોકર તમામ, ગયે વાપીસ ઉસબ જહાંથા મકમા.
ક્રીયા ખોફ દીલમેં શીર ઇસ બાતકા, કે કાટાહે હમને સરે સુરતુઝા.
અલે કુચ કરકે બોહોત તેઝગામ, નીહાયત હે અનહેશોકા યે મકામ.
અગર જલદ ઇસ સરકો હમ લે અલે, મકાલીલકી ખીદમતમેં હાજીર કરે.
ભી ઇનઆમ લેનેકી ઇજલત તમામ, કે લેં મુલક ઓર હુખતરે નેક નામ
હુઈ યે કરામત ને તનસે, બુદ્દા, તો કુકશરને સેહર ઉરકો કહા.
અલે અયસે ઘબરા કે વો બદયકી, નહોતે યે જીનહાર મનઝીલ શુઝી.

ખખર રસીદન ઇનતીકાલે અહહમ બ મુરતુઝા અલી શેરે ખુરા. (રદે૦)

યહાંકાતો કીરઝા હુવા ખતમ યાં મદીનેકા સુનીયે ઝરા અબ બયાં.
અબુખકરસે યે નખીને કહા, કે દાવતકી અહહમ કો થી ઇલતીબ
હુવા વકત ખુખેકા સારા તનામ નહી આત્રા અહહમ હુવા વકતે શામ.
સાહાબાકો સુનકર તરદદુદ હુવા, કે અહહમકો યારબ હુઈ કયા બલા,
યે મસજીદમેં હોતાથા બાહમ સુખન, કે કમખર સે બોલે અલી જાને મન.
મેં ઇસવકત હું પિયાસસે બે કરાર, હય લખપર મેરે અલઅતશ બારબાર.
દીયા જામ કમખરને ભરકર શીતાબ તો પીનેસે ઉસકે હુવા દીલ કબાબ,
વો પાની લગા તલબ માંનીનહે નીમ, તો સમઝે કે હોતીહે આફત નસીબ.
કહા ઓર લાઓ બોહોત શરદ આબ, દીયા જામ કમખરને લાકર શીતાબ.
પીયા જબ અલીને બોહોત તલબથા, હો જીસ તરહ સે જાકનીકા મઝા.
કહા આજ કુછ ખેર હરગીઝ નહી, ફસાંહે મુસીબત મેં અહહમ કહી.
યે કેહકર વહાંસે અલી નેકઝાત, અલે જાનીબે મસજીદે બા સીકાત.
વહાંસે વા પોંહયે ને દરવાઝે પર, લહુકી પડી ખુદ બાલાએ સર.
બરાબર ગીરે ત્રીન કારે મગર, બહા ખુન હજરત કે રખસાર પર.
ને ફેરા વહી હાત રખસારપર, પડી ખુનપર આપકી તબ નઝર.
ને દેખાતો મું પર પડા ખુન હે, રૂખે પાકમેં સબ ભરા ખુનહે,
અલી હોક ગયે રંજમેં મુખતિલા, યે અહહમકો પેશઆઘ કોઈ બલા.
અલે વહાંસે રોતે હુવે વો મલુલ, ગયે આગે મસજીદમેં પેશે રસુલ.
કહા સબ મોહમદને અય મુરતુઝા, રખ આલુદએ ખુહે કયું આપકા,
કહા કયા કહું અય રસુલે ખુદા, લગા તલબ પાની ને મેં ને પીયા.
શીર આયા જબ ઉઠકર મે ઘરસે ઇધર, યકાયક ગીરા ખુન રખસાર પર.
મોહમમદને ફરમાયા તબ યે કલામ, નહી ખેર અહહમકી અય નેક નામ.
હુવા આજ ખેશક વો બે સર કહી, ખખર કુછબી અહહમકી મીલતી નહી.
યકીં હે કે વો આજ મારા ગયા, સર ઉસ નામવરકા ઉતારા ગયા,
મેં કરતે યે યારોંસે હજરત કલામ, તો રોતેયે અસહાબ સુનકર તમામ.
શોરો ગોગા નદીને મેં થા, કે રોતાથા હર એક છોટા બડા,

કહા ઇમને અમ અહહમે મેહિરખાં,
 મેહીકેહ રહેથે વો એક ખારગી,
 નઝર જખગઈ સખકી ઉસ સીમતકે,
 ને દેખા તો ઘોડા હુહુમેહે તર,
 હે ગીલતાં બ ખું ઓર આંસુવાં,
 યે દેખ ઉસકા અહવાલ ઓર માજરા,
 કે ઇતને મેં ઘોડા કરીખ આ ગયા,
 તન ઉસકા થા મજરૂહ ઓર ખેકાર,
 લગા કરને ઘોડા ઇશારાત સખ,
 કહા તખ મોહમ્મદ ને ઇસદમ પુકાર,
 યે સુનતેહી એકખાર વો ગુલપડા,
 કહું કયા મોહમ્મદ કી હાલત ને થી,
 કીયા સખને ઇસતરહકા રનજો ગમ,
 વહાં ચાર અહહમકે આએ પીસર.
 હર એક ને કીયા વાં ગેરેખાંન આક,
 અલી મુરતુઝાશાહે ફલ ફલ સવાર,
 કીયા વાંસે ફલફલકો જલદી રવાં,
 અલી મુરતુઝાકા ને ઘોડા ચલા,
 વોથી રાત કાલી વો જંગલ ખડા,
 ને કી શાહે દીને ખોહોત જુસતજુ,
 હુવા શાહે અહહમકા ઘોડા રવાં,
 ગરઝ જખકે પોંહયે વો મયદાનમેં,
 ને દેખા ખરસતાહે હર સીમત નુર,
 લીયે હાતમે હવસે કવસરકા જામ,
 ખીછીથી જોવાં કુરસીયે ઝરનીગાર,
 જડે ઉસપે થે લાલી હીરે તમામ.
 ઓર ઉસપર વો અહહમકા લાશા ધરા,
 ખરસતાથા ઉસ દશતમેં બસકે નુર,
 છધર દેખો ખુકા થા દરીયા ખડા.
 પડી લાશપર લાશ ચારોં તરફ,
 અજખ તરહકી શખથી હય હાતવો,
 જહાં લાશ અહહમકીથી જલ વગર,
 ને કુરશીયે અહહમનેકા લાશા ધરા;
 હઝારોં ફરીશતે ખરાએ નમાઝ,
 કે ના પોહોયે મુશકીલ કુશાબી વહાં
 કહા લાશને ઉરસે બાદ અસ સલામ,
 કીયાહે મુજેહ છસ લખને શહીદ,

તેરે ગમમેં રેતાહે સારા જહાં.
 ઉઠી ખનકી જાનીખસે એક ગરદસી.
 કે અચ્છાહે અહહમ ને આતાહીહો.
 ન આયા કોઈ પુશતે જીં પર નઝર.
 સલી તનહે ઝખમોસે બસ ખું ચકાં.
 લગા ખેખને ઉસકો છોટા ખડા.
 નખીકે કદમ પર દીયા સર ઝુકા.
 વો ખેચારા રોનેલગા ઝારઝાર
 મોહમ્મદ સમજને લગે ખાત સખ.
 કે મારા ગયા અહહમે નામદાર.
 કે સારે મદીને મેં ગોગા હુવા,
 સહાખાકે દીલપર મલાલત ને થી.
 કે સુનને સે હોતાથા છસકે અલમ.
 લગે ખાક પર લોટને સરખસર.
 હર એક રનજો ગમસે હુવા દરદ નાક
 મુસલ લેહ હુવે ઓર લી ઝુલફીકાર.
 સુવે દામને દશત ફેરી ઇનાં.
 તો અહહમકા ઘોડા લી પીછે હુવા.
 દીખાઈ ન દેતાથા કુછ મુતલકાં.
 તો મયદાને જંગ આ ગયા રૂખરૂ,
 ચત્રા તીરકી તરહસે પુશ ઇનાં,
 તો કુછ જાનકી આગઈ જાનમેં.
 ખોહોતગીરદ હએ ઉસકે ગીલમાંનો હુર
 થી ઉસ લાશકે પાસ હાઝીર તમામ.
 થી ઉસપર અજખ મોતયોંકી ખહાર.
 હઝારો ફરીશ તોં કા થા અઝહહમ.
 મગર ચોંધવી રાતકા ચાંદથા.
 હઝારોં ફરીશતે થે નઝલીકો દુર.
 હર એક સીમત લાશોંસે જંગલ બરા
 અહખસે ફરીસ્તે ખડે સફ બસફ.
 કયામતકા દીનથા નથી રાતવો.
 વહાં ખાલીશે નુરથી સર બસર.
 ફકત છસમથા ઉસકા ઓર સરનથા.
 ખડે સફ બસફવો બસદ ઇમતીયાઝ.
 ફરીશતોંકી મજલીસથી કાયમ જહાં.
 કે અય શાહ ઝીજહ આલી મકામ.
 વોહ હે ઝુખમેં ઉસતાહે

લકળ ઉસકા મયકદહે અચઝી કરમ,
અલારાહ કનહોરસે તા હો માંહ,
મગર મેરી તકદીરમેં થા લીખા,
ખુદાકા મેં શુકર લાઉ ખબ,
જનાઝેકી મેરે પડો તુમ નમાઝ,
યે સુનતેહી વાહ શાહે હલહલ સવાર,
ગીરે જખ ઝમીં પરતો બેહોશવો,
લીયા ઉનકો હુરોને ફેરન ઉઠા,
વો પાની બે મુશકીલ કુશાને પીયા,
કહા અય ખીરાદર યે કયા હો ગયા,
બોહોત દેરસે હે તેરા ઇન્તીઝાર,
અગર મેં બી હોતા તુમહારે કરીખ,
અગર મેં તેરે પાસ હોતા યહાં,
ઈસી બાતકા મુજકો અનહોહહે,
અલીસે યે લાશેને સુનકર કહા
મુજેહ જલદ કર દફન તુ અયઅલી,
યે હુરો મલક તક કો હે ઇનતીઝાર,
કહા જખ યે ઉસ સાલીકે રાહને,
ફરીશતોને જખ કબર તઈયારકી,
કીયા અઝફન વો શાહે આલી મકાન,
વો ઘોડા બે અદહમકાથા બસ શડીફ,
ગુઝરદીનકો થા દસ્તકા કાકપર,
ગરજ સુખહ સાદીક હુંઈ જખ અયા,
યે કેહકર અલે શાહ વાલા મકામ,
ગએ ઉસ તરફકો બધર થા વો દેશ,

અહવાલ શેહરે મદીના શરીફ.

યહાં કાતો કીસસા મેં છોડા યહાં,
મદીને મેં દાના પડાથા તમામ,
નખી દરદો ગમસે પરેશાનથે,
હુસેનો હસન આએ રોતે હુવે,
લીપટ કર યે હઝરતસે ફરીયાદકી,
લગે લોટને વો સરે પાકપર,
હુવે ગમસે હુસનેન જખ દરદ નાક,
હુસેનો હસન ને કીયા જખ પુંગાં,
ઉધર કાંપે લોહો કલમ યકતમ,
હુવા શોર ચવહા તખક મેં તમામ.
લગે પુછને હઝરતે નામદાર,

કીયા જીસને સિજદેમેં સરકો કલમ,
તા આયા તેરે કતલકો રૂ સીપાહ,
મુજેહ કતલ તીશન ગીસે કીયા;
કે દફન આપકે હાતસે મેં હુવા.
કરો મુજપે દરવાઝા રહમતકા ખાજ,
ગીરે અપને ઘોડે સે બે ઇખતીયાર,
રહે મીસલે મુરદેકે ખામોશવો.
દીયા લાકે કવસરકા પાની પીલા;
ગઈ બેખુદી હોશ ઉનકો હુવા.
વહાં મુન્તઝીર હએ તેરે મુસતફા;
યે કયા હો ગયા હાય પરવર દીગાર.
અકેલાહી કાશીથા વાએ નસીખ.
તહે તેગ હોતે યે સખ બદશુમાં.
ઈસી ફીકરમેં બાન હયરાન હે.
મુકદદરમેં બે કુછ લીખાથા હુવા.
કે બસહે યેહી આરઝુએ દિલી.
કરો તુમ ઇમામત શાહે નામદાર.
નમાઝે જનાઝા પડી શાહને.
રખી લાશ ઉસ હુરે શેહવારકી.
હુવે વાંસે રૂખસત અલયહીસ સલામ
હુવા રાત દીન ઉસલહદકા રશીક.
મુબવર થા સખકો વો દરગાહપર.
મુનઉવર હુવા તુરસે વો મકાં;
કેલેં ખુને અદહમકા હમ ઇનતી કામ
કીયા અપના હઝરતને રંગીન લેસ;

મદીના શરીફ.

સુનાઉ મદીને કા અખ કુછ બયાં.
ફસે થે મુસીમતમે સખ ખાસો આમ.
ઓર અસહાબ જીતને થે હઈરાન થે
ઓર અશકોસે દામન લીગોતે હુવે.
હમે દીજીયે દાદ બે દાદકી.
પરે શાં હુવે સરખસર મુએ સર.
કોયા દામને દીલ ફરીશતોં ને ચાક.
લરઝને લગે ગમસે કોનોં મકાં.
ઉધર ચશમા કવસરકાથા ચશમે નામ.
બે રોએ ઇમામેંન આલી મકામ.
કે રોતે હો કયું ઇસકદર ઝારઝાર.

સુચીખતે અથ લખતે દીલતુમ પેકયા,
લગે કેને તખ ચે હુસેનો હસન,
કહાંકો મએ હંચ અલી સુરતુઝા,
કીધરકો મએ શાહ ફલફલ સવાર,
પીઢર શુમ હુવે કીસ ખયા ખાનમે,
સુના લખતે દીલસે ને ચે હાલ સખત,
ઉઠે હાથ હઝરતકે બેહરે દોઆ,
મેં હું બેખબર ઓર ઝહીરો અલીમ,
ચે કેહકર ઝુકે બેહરે સીજદા રસુલ,
હુવા હુકમે ખારીક અય અખરઇલ,
શહાદતસે અહહમકી દે તુ ખબર,
મએ સુનકે રૂહુલ અમીં શાદકામ,
કે હુકમે ખુદાહે તુજેહ અય રસુલ,
ને મુઝદા સુના એઝદે ખાકસે,
ઉઠા સરકોં દેખાતોહે અખરઇલ,
કહા તુમપર અય શાહે વાલા મકામ,
હુવા તેગે મયકદસે અહહમ શહીદ,
રવાના હુવે સુએ ખુલદે બરી,
હે એક મુલકે કનદુર દો માંહ રાહ,
સીપા ઉસકી હે બે હદો એ શુમાર,
બેહોત હએ ખહાહર બડે પહેલવાં,
હે એક નીલ ઉસ શેહરકે આમપાસ,
ઓર ઇસ શેહ કે ગિરદહંડં ચાર કોહ,
હે એક ઝરદ ઓર એકહે નીલખું,
કોસોંકા લમખા વોહી કોહ કાટ,
હે ઉંસ કોહકે ગિરદ હરીયાએ નીલ,
હઝારોં ખુરજ ઉસકે ઓર ચારદર,
હરેક ખુરજકે ગિરદ એક નેહરહે,
મનીમોકો હરગીઝ નહીવાં ખતર,
હે આરાસતા ઉસકી ફેાને સીપાહ,
નીહાયત બડા મુલકે કનદોરહે,
વહાંકા મકાતીલ નેહે શેહર ચાર,
હે ઉસકા ને મયકદ વઝીરે કલાં
મીલા નહે ખુજેહલકા લી પીસર,
મકાતીલકો થા બસકે રનજે દર;
ઊઠાયાથા મયકદને ખીડા વહાં,

ને એક લેહઝા આરામ ખતા રહા.
ગરઝ અરઝ સુનલો બ વજહુલ હસન.
ચલે પર પતા કુછ ન ઉનકા ચલા.
કીધર ચઝદી ચે સુરતે ઝુલફીકાર.
હંચ શેરે ખુદા કીસ નયસ તાનમે,
નખીકા અગર હો ગયા લખત લખત.
મેરી શરમહે તેરે હાથ અય ખુદા
ખમરદે મુજેહ અય ખખીરો અલીમ.
ખુદાને દોઆ ઉનકી કરલી કુખુલ.
હે સીજદે મેં મશગુલ મેરા ખલીલ.
ઉઠા અય મેરે દોસ્ત સિજદેસે સર.
ખુદાકી તરફ સે દીયા ચે પયામ.
ઊઠા સર ફૂઆમેને કરલી કુખુલ.
ઉઠા સરનખીકાં સરે ખાકસે.
દીયા ઉસને પેગામેં રખએ જલીલ.
હઝારોં દુરૂઘાં ઓર હઝારોં સલામ,
હુઈ ઉસ શહાદત સે જનનતમેં ઇદ,
અલી ને કીયા દરૂન ઝેરે ઝમી.
મકાતીલહે કનદુરકા બાદશાહે.
ચહલ લક પીયાદા ચહલલક સવાર.
વે સખ શુરઝ રખતે હંચ બેહદનીરાં.
ખલનદીસે અસકી ફલકકો હીરાસ.
હે વાં તખત ગાસે શહે બા ખીકોહ.
હે એક સખઝ ઓર એક સુરખીમેખું.
ખલનદીસે અસકી ફલક લીહે લોટ.
રવાનીમેં અસકી નહી કાલો કીલ.
સીપાહહએ સો ઉસકેહર એક ખુર જપર
રવાં અસમેં કીશતી અજમ શેહરહે,
ન ખોદે ઉદુ ઓર નહુશમનકા ડર.
નમુદાર હર શે સે ઇકબાલો બહ.
ઇસી શહરકા નામ બનદોરહે.
વઝીર ઉસકે ઓર સીપા બેશુમાર.
ઉસીને કીયા કનલ અહહમકો ચાં,
લીખા કાદ મયકદને અહહમકા સર
લીયા અપની ગરદનપે અહહમકા ખું,
કે બાહિંગા સરમેં અલીકા ચહાં.

કહા નીસર સુલક અપના બખશુંગારે,
 વહી'કે ગએ હએ અલી મુરતુઝા,
 કીસીસે ન પોંહયેગા ઉનકે ઝરર,
 મેં હરઆંન ઉસકા નગેહબાનહું,
 સલામત હય શેરે ખુદા અયરસુલ,
 કરે તુમલી તઇયાર લશકર તમામ,
 નખીને સુના જખ પયામે ખુદા,
 હુવા જસ ઘડી હુકમે ખતમુલ અનામ,
 કમર બસતાથે જંગપર સરખસર,
 હુવે મુરતુઝાકે પીસર સખ સવાર,
 હુસેનો હસન શાહે વાલા ગોહર,
 સીવા ઉનકે અમખાસ બાફર અકીલ,
 અખીરે અલી અકબરે નામવર,
 સીવા ઉનકે ઓર ફેજથી ખેશુમાર,
 જસે દેખે આમાદએ જંગથા,
 ન ખાનેકા ધયાન ઓર નખીનેકા હોશ,
 થે ખનજર ઝમાને નીકાલે હુવે,
 બ દીલ કરતે થે જંગકા એહતીમામ,
 સવારાંને પયગમખર અસસીહબર,
 વહાં જમકે ડંકા બજા દીનકા,
 અલે કુચ કરતે હુવે રોઝે શખ,
 પડા મુલકમે બસક શેરે ખરેશ,
 ઉધરકાતો અહવાલ ઇસ્તેરથા,
 અકેલા ચક્કા વો શક નેક નામ,
 મગર ભુક લગતીથી જખ બેરીયાસ,
 નમુદારથે સાત કીલએ જહાં,
 શીરે હરતરફ શાહે મરહાં અલી,
 નથે ફારીગ ઇંસ ફીકરસે એકદમ,
 ફીરે હરતરફે શહેદી પતાહ,
 ખડે હોકે નારા કીયા એક ખુલંદ,
 લગે કેહને આપસમે વો સમ લઇ,
 અઢે કીલએ પર દેખને દોજવાં,
 લગે પુછને ઉત્તસે વો ના બકાર,
 તેરા નામ કયાહે ઓર આયા કકાં,
 હમેં મુદ્દુઆ અપના ખતલવો તુમ,
 લગા કેહને તખવો બહાદુરવહાં,
 ફરીસતાદએ શાહ આયાહું મેં,

ઓર એક અપની હબતર તુબેહદુઆમેં.
 સર અહદમકા મુઝી શહા લે ગયા.
 અલીકી તરફ સે રહો બે ખતર
 મેં સખ બાદશાહોંકાં સુલતાનહું.
 સરે મુના ખાતીરકો કીજે મલુલ.
 મદીનેકા વાકીફહો હર ખાસો આમ.
 દુગાના કીયા શુકરકા બસ અહા.
 મુસલલેહ હુવે એહલે લશકર તમામ,
 અબુબકર ઉસમાનો હઝરત ઉમર.
 દીલો બંસે આમાદએ કારઝાર.
 અલીકે દીલ ઓર ફાતમાકે જગર.
 જોથે શાહે રાહે ખુદાકે દલીલ.
 લડાઈ પે તઇયારથે સરખસર.
 હઝારોં પીયાદા હઝારોં સવાર.
 હર એક પેહલવાં તાકતે ન ગયા.
 લડાઈકો હરદીલમેં જોશો ખરેશ.
 સીપર જોફસે કાન ડાલે હુવે,
 મદીને કે બાશીનદે સખ ખાસો આમ.
 કમર બસતાથે સખ પએકાર ઝાર,
 તો લરઝા જગર રમ ઓર ચીનકા.
 દીલેરો તતુ મનદ ફેજે અરખ.
 જો કાશીરથે કાકુરથે ઉનકે હોશ.
 સુનો શાહે મરહાંકા અબ માજરા.
 ન ખાનેસે મતલખ ન સોનેં સે કામ.
 તો ખાતેથે નાચર જંગલકી ઘાત.
 અલી એક હી દમમેં પોંહયે વહાં.
 નકી રાફ જાને કી હરગીઝ મીલી
 નજીનેકી ખુશી ન મરનેકા ગમ.
 વલેકીન ન પાઇ કીસી સીમતરાહ.
 તો એકબાર કાંપાં વોસખ સોહરખંદ
 ન આયાહો લશકર અરખસે કહીં.
 સવાર એક નઝર આગયાના ગહાં.
 કે આયાહે તું કીસલીથે અય સવાર.
 બતાદે તેરા કીસતરફ હે મકાં.
 કીધર આએહો કુછતો ફરમાવો તુમ.
 મેં ઇકલીમેં ઝંગગીસે આયાવહાં.
 મકાતીલકો પયગામ લાયાહુંમેં.

કે હમને સુનાહે બો હોત મોતેબર,
 ચે સુકનર દીહુવા કીલ બોહોત શાહકામ,
 એર એક રાઝ મજપ્રીભી અય બાશુઉર,
 સુના જખ મકાતીલને ચે માજરા,
 મકાતીલ ચે સુનકર હુવા શાહકામ,
 કીસી શકલ વો મુંહ દીખાએ શીતાબ,
 ઉસે નાવપર લાવ કરકે સવાર,
 હેં અંગી ખીરાદર હમારા કદીમ,
 હમેશા હમારા મદદગાર હે,
 હમારા કદીમી વોહે યાદગાર,
 હુવા જીસધરી હુકમ ઉસે શાહકા,
 અઠે નાવ પર શાહે દુલ દુલ સવાર,
 ગએ શાહે મરદાં મકાતીલકે પાસ,
 સલામ એહલે મજલીસકો શેહને કીયા,
 લગે કરને આપસમેં સખ ચે કલામ,
 કોઈ અયસા ઘોડા જહાંમેં નહીં,
 હુવા દીલ મકાતીલકા દુલ દુલપે લોટ,
 ચે બોલાકે વો બોહોત ખુબ હ,
 ઇસે બાંધદે બદ્દે અનજીરસે,
 નહો સાહબ અસ્પકો આગહી,
 એવઝ ઇસકે ઘોડેકે અએ નેકનામ,
 સુના જખ અલીને ચે એહવાલ સખ,
 ચ જીસવકત નારા મેં માઝં યહાં,
 ન તાખીરહો ઇસમેં કુછ ઝીનહાર,
 હુવે ઝીનસે આપ જીસહમ જુદા,
 લીયા ફાંસ દુલ દુલકો તઝવીરસે,
 અલી મુરતુઝાકા હુવા દીલ ઉદાસ,
 લગે આપ નરમીસે પ્રીર બોલને,
 મકાતીલસે શેરે ખુદાને કહા,
 ચે મશહુર હે મયકદે નામવર,
 હુવાહે બોહોત ખબરકો ફરોગ,
 મકાતીલ ચે બોલાકે અયનેકઝાત,
 અલીકાને ઇસને કીયા સર જુદા,
 કીયા નીસક ઇસલામકા બાંદશાહ,
 કહા શાહે મરદાંને અય બે ખબર,
 કરેગે રસુલે ખુદા તુજસે જંગ,
 ખતરહે શબો રાઝ ઇસ શેહરોંકો,

અલીકા લીયા કાટ મયકદને સર.
 કીયા શાહે, મરદાંકા કીરસા તમામ.
 મકાતીલ કો કેહના હે મુજકો ઝુર.
 ખખના મકાતીલસે બકર કહા.
 કહા જલદ લે આવ ઉસકો યહાં.
 કીયા આતીશે હીજરને દીલ કબાખ.
 સરે મું ન તાખીરહો ઝીનહાર.
 હરએક ખાતમેં હે બોહોત મુસતકીમ.
 અબી બાન દેનેકો તઘ્યાર હે.
 મોહબખતહે હમસે ઉસે અસતવાર.
 વહાં જલદ કીશતીકો વો લે ગયા.
 હવાઝી તરેહ હો ગએ દમમેં પાર.
 નજીકો ખતર ન દીલકો હીરાસ
 જવાબે સલામ ઉનકો સખને દીયા.
 કે કયા ખુબ ઘોડા ચે હે તેજગામ.
 નઅયસા સુનાહે ન હોગા કહીં,
 મીલે મુજકો ખસથી ચેહી દીલપે ચોટ
 મેરી બાનો દીલકો ચે મરજુબ હે,
 ખીગડ ખયગા કોમ તાખીરસે,
 ખબરદાર ઇસમેં ન હો કેતહી,
 મેં હંગા ઉસે તુસુન તેજ ગામ.
 કહા કાનમેં બકે દુલ દુલકે તખ.
 તો આના મેરે પાસ ફેરન વહાં.
 મુજેહ પુશતપર અપની કરના સવાર,
 તો ઘોડેકો લેકર કોઈ ચલદીયા.
 મુકેધિદ કીયા ઉસકો અનજીરસે.
 દીલેરાના બેઠે મકાતીલકે પાસ.
 ખરાખર જવાહીર લગે તોલને,
 કે તુ શાહ હે મુલકે કનદોરકા.
 અલીકા કલમ કરકે લાયા હે સર.
 ખતા તુ કે ચે રાસતહે ચા દરોગ,
 નહી ઇસમેં કુછદરોગઇસમેં સચચીહેખાત
 તો મંચને ચે ઇનઆમ ઉસકો દીયા.
 કઝં અપની દુખતરસે મેં ઉસકા ખયાહ.
 તેરે મુલકકો હે નીહાયત ખતર
 તુ આ બાએગા ઝીનદીગાનીસે તંગ
 નહીં દેર અલલાહકે કેહરકો.

અગર તુ કહે મુજસે અય બાદશાહ,
 મેં નામા લીધું સુખે ઇકલિમે ઝંગ,
 કહાં યે મકાતીલને અય મેહરખાં,
 નહીં ગમમોહમ્મદ અગર લાએં ફેજ,
 તુહે મેહરખાં ચોર મેરા રફીક,
 અલીકે લીયે ફીર મગાઈ શરાબ,
 બીછાઇ શીર એક કુરસીએ ઝરનીગાર,
 અલીસે કહાં જામે મય પીજીયે,
 યે સુનકર કહાં દીલમેં યા ઝુલજલાલ,
 યે કુરસીહે ઝેખા ખરાએ નખી,
 મગર કોઇ હીલા કરે જાહસે,
 અલીને કહાં સોચકર કયા કહું,
 હકીમોકે કયા દુંગા ઇસકા જવાબ,
 તેરે રૂખરૂ અય શહે નામદાર,
 અહમસે યે હે દુર અય શેકરે ચાર,
 કહાં શાહને સુનકે અયનામવર,
 અલીને કહાં અય શહે ને કબુ,
 ગર શાહે મરદાંકા હોગા વે સર,
 સુની જગ મકાતીલને યે ચુક્તગુ;
 જો સરલાકે રખખા ગયા સામને,
 હુવે સરખાતુ વો સર દેખકર,
 જો થા જાનપર સદમએ બે કીયાસ,
 અલી હોગએ ઇસકદર મુઝમહલ,
 બલાકા અલમ દીલમેં ઘર કર ગયા,
 કહાં યે નહીં શાહ મરદાંકા સર,
 યે મયકદને કયસા કીયા તુઝસે કેદ,
 ચેહી તુજસે કેહતાં અય નામદાર,
 સુના જબકે મયકદને યે માજરા,
 મકાતીલસે કેહતા હે યે ખાર ખાર,
 લગી આગ મયકદકે તનમેં તમામ,
 કહાં અયસા ક્યોન આયગા અય ખુદા,
 કીયા મંચને સરકો અલીકે કલમ,
 ચેહીહે સરે શાહે ખયખર કુશા,
 કહાં શીર અલીને કે અય બદ ગુહર,
 યે કાઝીગ તેરા કોલ હે સજ ફરોગ,
 જો ખાબે હજમેં તેરી વો સખદંખીલાદ.
 અલી તુને દેખા નહીં હે કશી.

પુલાહું યહાં જલદ અપની સીપાહ.
 ચલી આએ સાથ ઉસકે ફોજે ફરમ.
 નહીં હે કમી ફોજકી કુછ યહાં.
 મેરી ફોજહે એક દરીયાકી મોજ.
 નહીં કોઇ દુનયામેં તુજસા શફીક.
 હુવા ખસમસે દીલ અલીકા કબાખ.
 જડે ગિરદ ઉસકે દુરે શાહવાર.
 કબાખ ઉસકે હમરાહ ખાલીજએ.
 પુરો નોશ અયસા કહાંહે હલાલ.
 મેં ઇસપર ન બેહુંગા હરગીઝ કલી.
 વો હો જાએ સાફ કીસી રાહસે.
 મેં બેચારા ખીમાર શશમાહ હું.
 યહાં થા ન ચખના શરાબો કબાખ.
 મેં કયા બેહું બાલાએ કુરસીએ ઝર;
 ચીવ ઇસકે દીલકો બીહે ના ગવાર.
 તેરી ખાત સનજુદાહે સરખસર
 સરે શાહ મરદાં જો મંગવાએ તુ.
 તોં પેહચાન હુંગા ઉસે સરખસર
 કહાં સરકો બેવો મેરે રૂખરૂ.
 લગે શાહે મરદાં જીગર થામને
 નીકલને લગા મુસે દરસે જીગર
 સફર કર ગએ સારે હોશો હવાસ,
 કે સીને સે આયા શહે નામવર.
 કીયામતકા માતમ અસર કર ગયા,
 સરે ગેરહે અય શહે નામવર,
 તુ સૈયાદ હોકર હુવા ઉસકા સેદ,
 ન દે મુલકો દુખતર ઉસે ઝીનહાર,
 કે આયાહે એક આદમી ઝંગકા,
 અલીકા યે સરહે નહીં ઝીનહાર,
 ઉસે હો ગયા ઝેહર અશરતકા જામ.
 કે યું બનદે કો રસવા કીયા,
 મેં કેહતાં સચ અપને સરકી કસમ.
 ખબર ઇસકી તુજકો નહીં મુતલકા,
 તેરી ખાત હે બેહુદા સર ખસર.
 નહીં તેરી ખાતોકા ઝરરા ફરોગ.
 તુ બકતા નહીં ગેર લાફો શુઆફ.
 જો દેખે તો શુમહોં તેરે હોશબી.

વે એક કોઈ રીકઅતહે તુ કાહડે;
 કીસી વરહ સુમકીન નહી ઝીનહાર,
 કે ગેરોકા સર કાટ લાએ શગાલ,
 ચે સુનકર ગઝબનાક મયકદ હુવા,
 બરા કેહરમેં શીરતો શેરે ખુદા,
 ચહલ લાહકા ઝોર શાને ખુદા,
 પકા એક ધુંસા ને બાલાગે સર,
 ગઝબકાથા દસતે શહે અરજુમંદ,
 ને ગરદન પકડ કર ઝુકાયા બઝોર,
 ને દુકડે હુવા સરતો સખ દેખકર,
 હુવા શેહરમેં એક મેહશર બપા,
 ચલાને લગે લોગ તેગો સીના,
 કહાતબયે અય ખાલે કે દોસરા,
 ચે કેહકર ને તલવાર લી મીયાનસે,
 હુવા જીસરી ગરદનપે ખંજર સતાર,
 સરો તનડા બાહમ જુદા કર દીયા,
 હર એક ઝરખમેં કહી પહેલવાં,
 કીયા શાહે મરદાને એક કતલે આમ,
 કીયે સાત હમલે દમે કારઝાર,
 મકાતીલ ન આકર મુકાબીલ હુવા,
 કહા અંગગી અચ્છા મેરા દોસતથા,
 ગઝબકા જવાંહે બલાકાહે ઝોર,
 કોઈ બકે પુછે કે અય પેહલવાં,
 દમે સરદબરકર ચે બોલે લઈ,
 તેરા નામ કયા હે તેરા કામ કયા,
 અલીને કહા હેફ અય એહલે શર,
 ન અંગીહું મેં ઝોર નહુમેં અમીર,
 ન હુમેં સીપાહી નહું પેહલવાં,
 ચહાં સર ને આયાહે અય એહલે કી,
 અલીકા મેં લાઈ હું ઝોર ચારહું,
 ધવઝ લેને આયાહું મેં શાહ શાહ,
 ને કુશતા હુવા અહહમેં નામદાર,
 ને આયા ઉડકે મુકાબીલ હું મેં,
 કહાં છુપગયા મયકદે પુર ગુરૂર,
 વોહી મુઠઠહ હે ખુદાહે ગવાહ,
 મેરી ફાજબી આ રહીહે ચહાં,

વે શેરે ખુદાહે તુ રખાહ હે.
 કે ખરગોશ' સે શેરકાહો શીકાર
 તેરી બાતપર હે તઅજબુખ કમાલ.
 શહેદી' કે સીનેકો અખમી કીયા.
 પકડ હાથકો ઉસકે ઝટકાદીયા.
 કીએ હાથ શાને સે ઉસકે જુદા.
 દિમાગ ઉસકા દુકડે હુવા સરખસર.
 હુવે સખ જુદા દસતો પા બંદ બંદ.
 તો ઝાંકા સીતમગારને રૂવે ગોર.
 લગે પીટને દોનોં હાથું સે સર.
 ઝમીં કાંપી ઝોર ચરખ થરાગયા.
 ચહાં એક અલી વાં હઝારોં જવાં.
 બજુઝ તેરે હામી નહીં દુસરા.
 ઉદ્દ હાથ ધોને લગે જાનસે.
 સર ઉસકા લીયા ઝોક દમમે ઉતાર
 ઝલાલતસે સખકો રિહા કર દીયા.
 થા ચારોં તરફ ખુકા ફરીયા રવાં.
 ને ના કામ આયા કીયા ઉસકા ~~કામ~~
 ગીરે સર લઇનોંકે સતતર હઝાર.
 દીલાવર, કી હયબતસે બે દીલ હુવા.
 અયાં મગઝથા ઝોર નીહાં પોસતથા.
 બોહોત દુર દુર ઇસકાહે ઝોર શોર.
 તેરી કયા ગરઝહે ને આયા ચહાં.
 ખતા કયાહે ને તુ હુવા ગરમકીં.
 નદેગા હમેં અબખી આરામ કયા.
 અલીતક નહીં તુમકો મેરી ખબર.
 મોહંમદકે ફરકા રહું અહના | ફેકીર.
 મોહરમહ કી ફેવહીકાહું પાસખાં,
 વો અહહમકા સરહે અલીકા નહીં.
 મોહંમદકા એકે કફશ ખર દારહું.
 ચેહી મુઠ દુઆહે ચેહીહે મુરાહ.
 મકાતીલકા સર મેંબી લુંગા ઉતાર.
 ઇલાહી મકાતીલકા કાતીલહું મેં.
 કોઈ ઉસકો લે આવ મેરે હુઝુર.
 કરે કતલ ઉસકો બહાલે તખાહ.
 મોહંમદનખી ઝોર અલી પેહલવાં.

અલીકે જો અઠઠાશ ફરજાં હય,
 દીલો જાસે આમાદાહંય જંગપર,
 અગર ઝીન્દગી અપની મનઝુરહો,
 કરો દીનો મઝહૂમ હમારા કુબુલ,
 ખુદાકે લીયે કુફરસે તુમ ખયો,
 અગર તુમ કરો ઉઝર 'ઇસખાતમેં,
 ન જાને કે હું મે અકેલા જવાં,
 ઝરા ગોરસે દીલસે સુનો મેરીખાત,
 યે સુન કર લઈતુકો તેશ આ ગયા,
 અરે કયા ખડે દેખતેહો ચહાં,
 યે કેહકર વો કાફીર લઈ એકમાર,
 લગે શુરઝ ઓર તીર ચલને તમામ,
 વો ખંજર ખરાખર ચલાને લગે,
 ઇલાહી કયામતથી યા હરખથી,
 ખલાકા થા ખારાને તીરો તખ્ત,
 ફીયા તેગકો શાહને જબ અલમ,
 ગલે પર રવાં ખંજરે આખશું,
 જો તેગે અલી ગરમ પુરખાશથી,
 ચડે ખોફસે ગરક ખાલાએ ચરખ,
 અલીસે યે કેહને લગે બદનીકાદ,
 ફરીશતાહં તુ યા પરીખાદહે,
 ન ખાતાહે તુ ઓર ન પીતાહે તુ,
 હે બદુગરી યા કરામત હે,
 કઝાબી તેરે પાસ આતી નહીં,
 સરે સુ નહીં ખોફે હશમન તુજેહ,
 ખતાને મે હે નામકે નંગ કયા,
 કસમ તુજકેદેતે હએં અય નામદાર,
 યે સુનકર અલી મુસકુરાને લગે,
 કહા તુમહો સખદુશમને નંગો નામ,
 જુમે ખલક કેહતીહે શેરે ખુદા,
 મેરે નામસે તુમલી આગાહહો,
 મેં તય કરકે આયાહું રાહે દરાઝ,
 મેં દેતાહું તુમકો કસમ ખારખાર,
 સુના જબ લઈનેને હયદરકા નામ.
 ઉઠા શેરો શુલહર તરફ બગબગ,
 અય ખાદશાહે ઝમીનોં ઝમાં,

જાગર પારા હંય ઓર દીલખંદ હંય.
 વો તોડીગે ઇન્કિલાએકો સરખસર,
 તો દીલસે મોહમ્મદકા કલમા પડો.
 કરો હમસે મીલલત નહો તુમ મહુલ.
 ખુદા ઓર મોહમ્મદકા કલમા પડો.
 કરે કતલ તુમ સખકો એક રાતમેં.
 મેરે સાથ હે ખાલિકે હો જહાં,
 ન પાઓગે ઝીનહાર મુજસે ન જાત,
 લગે કેહને આપસમેં વો બે હયા.
 ઉતારો સર ઇસકા કરો ખુરવાં.
 લગે કરને હર સીમતસે કારખાર.
 હુવા શાહકે ગિરફ એક અઝહહામ.
 હયેક સીમતસે તીર અને લગે.
 સીનાંપર સીનાં ઝરખપર ઝરખથી.
 ફટે બનેં સાફ અખરે સીર.
 તો હોને લગે સર ખરાખર કલમ.
 ગલીકુંચા બરીયા દરીયાએ ખું.
 જાગર દેખીયે લાશપર લાશ પી.
 ધુંવા બનગયાથા સરાપાએ અ.ખ.
 તુ આદમી ઝાલ યા દેવઝાલ.
 હમારે લીયે એક જલલતહો.
 ખુદા જાને ફીસ તરફ જતાહે તુ.
 જો લડને મેં મશગુલ દીન રાતહે.
 તુજેહ મોતખી મુંક દીખાતી નહીં,
 નહીં કાટતી તેગ કતઅન તુજેહ.
 ન ઝીનહાર નામ અપનાહમસે છુપા.
 ખુદાકે લીયે નામ કર આશકાર.
 હંસે ઓર ઉનકો રૂલાને લગે.
 અલી જલકો કેહતે હંય મેરાહે નામ.
 યે સુનવો વોહે નામ નામી મેરા.
 મે હું શેર તુમ મીસલે રૂખાહ હો.
 ખોહોત મેં ને દેગે નશેખો ફરાઝ.
 સીતમ મેં ન કરના કમી ઝીનહાર.
 ખુશીસે લગે કુદને વો તમામ.
 મકાતીલસે બકર ફીસીને કહા.
 ખુદા તુજપે હે ઇનદીનો મેહરખાં.

તુને આલીયે શુકરે પરવર દીઝાર.
લઈને સુના એસ ધડીયે કલામ,
અલી બાકે ગરદનમે ડાલો કમંદ,
ઘીરફતાર કરલો ઉસે બે હીરાસ,
સુના જખયે હુકમે શહે નામદાર,
કરે કયામે બહો હશમકા શુમાર;
ઘોર અસસી હઝાર ઉસમે થે તિરજન
નથા ફોજે કુફારકા કુચ શુમાર,
ઉડી ગરદ આરોં તરફસે કમાલ,
પડા હરતરફ ગલ ગલા ઘોર ગરીવ,
પડાડ ઘોર જંગ બી થરરાગએ,
કહા શાહને સુનકે ચે ગલગલા,
તુ માલીકહે હરએકકા ઝુલ જલાલ,
સીવા તેરે અખ કઓનહે મેહરખાં,
મહંદ કર તુ ઈસવકતમેં યા કરીમ,
ન બાઈં યહાં હે ન અપના પિદર,
ખહર હાલ ઇઝત તેરે હાથહે,
હંચ સખ નાતવાં ઘોર દાનાહેતુ,
અલીને બેકી હકસે ચે ઇલતીબ,
કે અખહે ચેહી હકમેં એઝદ તઆલ,
નીઢાઆઈ અચ દોસ્ત ચ.ચ મેહરખાં,
અઝ.ચે ચે લાયાડે લશકર તમામ,
ચે સખ ફોજહે બચગી ઉસકી ફેત,
પુઢાકી હો એસ પર કરમકી નઝર,
તેરે ફઝલસે સારી ખાતે બન આએ
કરે મેહિર એસ શખસપર કાર સાઝ
સુની જખ અલીને ચું ગયબી નીઢા,
કીયા વકતકો અપને સરફે નમાઝ,
નમાઝે દુગાનાહી પડતેથે શાહ,
હુવે હમલાઃ ઝન ખીંચ શમશીરો તીર,
હરએક સીમતસે સખને હમલા કીયા,
મકાતીલકે લશકરકો યા ચે હીરાસ,
હુવા કતલએ મુલક કનદોરમે,
ચે આઈ નીઢાએ પુઢાએ જલીલ,
મેરે દોસતસે હંચ મુકાબીઃ ઉડ
અકેઢા અઢો પેડલવાં હે જહાં,

કે આયા બલમેં ચું શીકાર.
કહા ઘેફ લો બેકે લશકર તમામ.
કરો ઉસકો ઝનઝરસે પાએ ખદ.
અલી બાકે લાવો ઉસે મેરે પાસ
હુઇ ફોજ આમાદએ કારઝાર.
ફકત શીલયે ઉસકે ખારા હઝાર.
સીવા ઉનકે લાખોં ચે શમશીરઝન.
ચેહલલક પીયાદા ચેહલ લક સવાર.
ફલકપર હુવા મેહરકો બી ઝવાલ.
હવાકી તરફ ઉડ ગએ ઝનનો દેવ,
તુહુશો તુયુર ઉસસે ઘખરાગએ.
તુ રખ્યો મેરી આખર. યા ખુદા.
હે દીકત મુજેહ ઘોર મુશકીલ કમાલ.
હીફાઝતમેં તેરી હએ મખ ઇનસોગ.
કે હે ઝાત તેરી ગખુરર રહીમ
સીવા તેરે અખ કઓન લંગા ખખર.
કે ફતહો ઝફર તેરે હાથ હે.
હય નાદાન સખ ઘોર દાના હે તુ.
ઉસી વકત હાતીફસે આઈ નીંદા.
તુ લડ સાથ ઇનઝે નકર કુછ ખ્યાલ.
તુ ઇચ ગમમે હરગીઝ નહો નાતાવાં
મગર ફતહ ડંગા તુજેહ લા કલામ,
તેરે હાતસે હે મકાતિલ કી મોત.
નહી ઉસકો ફુશમનકા હરગીઝ ખતર
બેહોં લાખ ફુશમનતો સખ લાગ બએ
દોઆલમમેં કયુંકર નકો સર. ફરાઝ.
કીયા શુકરકા તખ દુગાના અદા,
કીયે લાખ સીબદે કે અચે બે નીયાઝ
કે ઝાહીર હુઇ સખવો ફોજો સીપાહ,
સવાર ઘોર પીયાદા અમીરો વઝીર.
કે આતીહે સુરખપે જયસી ઘટા,
કે બાકી ન ચે સખ કે હોશો હવાસ.
હુવા ખુરવાં શેહેર બનદોરમે,
ખડા કયાહે ઇસ બપે અચ ઇબરઇલ
રવાં મેહરકી તરફસે હે લહુ,
ધીરા ફુશમનો બીચ ઇસવકતવાં.

મલાયક યહાંસે તુલે દસ હઝાર, અલીકી મહદ કર, કે હે વકતે કાર,
કરો ઉસકી ઇમિદાદ ગયળી શીરાબ, ન હોવે દોસતકો ઇમતીરાબ.
યે સુનકર ફરીશતે ખુદાકા કલામ, ચલે ચઢકે ઘોડોં પે હો તેજગામ,
દીયા બકે હકકી તરફસે પયામ, કે અય શેરે મરહાં હો તુજપર સલામ.
હુવા હે હમેં હુકમ અબ જંગકા, કે હે હરખમે કામ હર રંગકા.
કહાહે ખુદાને સુનો ગોરસે, કે ખાતીર રખો જમઆ હર તોરસે,
ખુદાને યે ભેજહે ગયળી મહદ, કે કરતે હયેં કુફકાર અબ તુજસે,
તુ ખાતીરકો રખ જમઅ અય બાદશાહ, ફરીશતોંકી આઇ હે ફાને સીપાહ.
યે સુનકર અલી બસ હુવે શાહમાં, બજલાએ શુકરે ખુદાએ જહાં,
ને કરને લગી ગેબકી ફાજ જંગ, તો કુફકાર સબ આએ જીનેસે તંગ.
કહા સબને બાહમકે અબ કયા કરેં, સુના સીખતો યેહે કે ધાવા કરેં,
કે એકબાર વાં સબને હમલા કીયા, હર એક સીખસે શેહપે નરગા કીયા.
વો તલવારેં લેલે નીકલને લગે; હર એકકી તરફ તીર ચલને લગે,
કોઈ ડાલતાથા વહાંપર કમદ, કોઈ ગુરઝસે હે રહાથા ગુઝદ.
હુવે તેશસે જબ અલી બેકાર, વહી ખીચલી મયાનસે ઝુલ ફીકાર,
દીલે પાકમેં આયા જસવકત ભેશ, અલીને કીયા મીસલે દરીયા ખરોશ,
ઓર એક નારા મારા બનામે ખુદા; કે થરરાગએ જસસે અરઝો સમાં
પડા દોનું આલમમેં એક તેહલકા, ઝમી આમમાંકો હુવા ઝલઝલા,
ગીરે સુનકે બેહોશ કુફકાર સબ, કોઈની મ ખીસમીલ કોઈ બંબલખ.
ગીરા ફીલઆ સબ ઉસકા કુલઝાતકા, બનાથા ને કનહોરમેં ઘાતકા,
હર એક ચાહકા પાની આયા ઉબલ, ગીરે ઓરતોં કે શીકમસે હમલ.
ને જંગલમેં યે શેર થરરા ગએ, બહાઈમ પહાડોમેં ઘમરા ગએ,
ને દુલદુલને હયદરકા નારા સુના, નીહાયત હી બેચેન વો હાં ગયા.
વહીં ઉસને ઝનજરકો તોડકર, ઉકે અસતમલસે વો મું મોડકર,
ગયા વાંસે દુલ દુલ બસુએ અલી, તો કુફકારકો પ્રીકર પયદા હુઈ,
પકડને કો ને ઉસકે પીછે ગયા, વહીં ઉસકો દુલ દુલને ઝખમી કીયા,
બદનપર લગી જસકે દુલદુલકી લાત, મરાહી ગીરા ખીન કીયે મુંસે ખાત.
ઇસી તરફ વો બદલઇ નાબકાર, ગએ સબ જહનનમકો બારા હઝાર,
યહાંસે વો પેશે અલી જબ ગયા, કદમ ચુમકર ગીરદ ફીરને લગા.
હુવા ઉરપે કુરબાન વો તીન બાર, કીયા અપને ઉપર અલીકો સવાર,
હુવે જીનત અફઝા ને રેહવાર પર, ગીરે બરકકી તરહે કુફકાર પર.
કીયા સબ ફરીશતોં ને હમલા વહાં, કે હસતીસે કુફકાર હોં બેનથાં,
પરીથી હરએક સીખત લાશોં પેલાશ, અબલ કરતીથી કાફીરોંકી તલાશ,
ને લી શાહે મરહાંને ફીર ઝુલફીકાર, કીયે કતઆ એક દમમે સર એકે હબાર,
અલીસે ને દમબર લડાઈ હુઈ; તો સબ કાફીરોંકી સફાઈ હુઈ.
હયે શેરે ખુદાએ શુબ અત હે યે, નહીં હે લડાઈ કયામતહે યે,

લોકમાં કંઈકર હોં મુજસે ખયાં,
હું જાણ્યો જોર જમકે સુરજ કુખા,
ખલાંએ મકાલીલને સખ જંગ જુ,
મેં હથશન હું ચે મુસીબતહે કયા,
ફરીશતાહિ ચાલુન હે વો નવજવાં,
તઅજબુખ નહીં હો ફરિશતા અગર,
ખતાવોતો મકતુલ કીતને હુવે,
કહા તખ વજીરને અચ શેહર ચાર,
હુવે કતલ છે લાખતો પેહલવા,
ક્રીયાથા ગુઝારીશ કે અચ ખાદશાહ,
ક્રીયાથા ઉસી વકત મેને ખયાં,
હુવા મેરી ખાતોસે જખતુ મલુલ,
ઉસે કેહતે હંચ સખ અલી મુરતુબ,
મોહમમદકે ઘરમેં હેં ચે પેહલવાં,
હંચ બેકાર સખ તીરો તેગો તખર,
નામાના હમાન કહા તુને શાહ,
વો મયકદ તેરા મોતકદહે કહાં,
મુકાબીલ કર ઉસકો અલીકે ઝરા,
ગએ ભુલ મયકદકી ખાતો પે ચુ,
કહાયે મકાલીલને ફીર કરકે ગોર,
મગર ખેર બે કુંછ હુવા સો હુવાં,
કહો ઉસસે બકરકે અચનંકઆત,
ફકત હમતો લાએથે અદહમકાં સર,
હુવા હમસે બે કુંછકે રોઝે મુસાફ,
કહી તખ વજીરોને અચ નેકનામ,
ધિરકાતો અહવાલ ઇસ તોરથા,

કે હે લાલ ખામે કી ચાંપર ખ્યાં.
તો વાપીસ ગયે વાંસે વો બેહ્યા,
વજીરોસે અપને ચે કી ગુફતગુ.
લડાઈ હે કયસી ચે આફત હે કયા,
ભલા ઇતની ઇનસામેં તાકત કહાં.
કે તનહા ક્રીયા મુલક ઝેરો અખર;
કહો તો કે કીતને હાય અખમી હુવે
નથા આજમી જંગમે કુંછ શુમાર,
હંચે અખમી કઇ લાખ બેશકવહાં,
જરા લી નકી ઉંસપે તુને નીગાહ,
કે હથમનહે તેરા કોઇ બે ગુમાં.
બે લડતા નહીં દીનકર અખ કુંબુલ.
કોઇ ઉસસે જાં બરહો મુમકીનહે કયા,
કીચે હંચ બોહોત કતલ ઇસને જવાં
અલી પર ન હોગા કોઇ કારગર,
ક્રીયા હાય હથ સખકો આખીર તખાહ.
ખડા બેર આવર ખડા પેહલવાં,
કે વો ભીતો પાએ ખુશીકા મંજો,
ન સમજે જમાનેકા ખુબો જખુ.
નથા મુજકો માલુમ ચે ઝુલમોઝોર,
ક્રીસીતરહ વાપીસલી વો બચેગા.
તુદે શેહરકો અખ હમારે ન બત,
કીચે કતલ તુને તો લાખોં બશર.
ખરાએ ખુદા કરતુ ઉસકો મઆફ,
કહીંગે તેરા સુખહ ઉસસે પયામ,
સુનો ઉસતરફકાલી તુમ માજરા.

અહવાલે હજરત અલી (રહેં)

અલીકે કઈ દીન બે લડતે હુવે,
ખ જુઝ હકકે કોઈ યગાના નથા,
જહાં પર લડાઈકા સામાનથા,
ખડાથા વો તનહા ખીયાખાનમેં,
કહું કર. મેં ઉસ શેરકા માજરા,
શખોંતાઅથા જંગમે બે હીરાસ,

તો અખમ ઇનકે તનપર કઈ સો લગે.
મોયરસર વહાં આબો દાના નથા.
હઝારોલી લાખોંકા ધમમાનથા,
અકેલા વો લડતાથા મયદાનમેં.
ક્રીસીકા ઉસે ખોફ ઓર કર નથા,
નહોતા થા હરગીઝ કલી વો ઉદાન.

હુઈ મુખહ સાદીકા ઉઠા સખ હીજાળ,
 ઉઠે સરખસર લોગ - સોતેહુવે,
 ગરઝ શાહને ફિર તયમમુમ કીયા,
 કીયા ચાહશીર એજદે પાકકો,
 મેરી આખરુપર તુ રખના નીગાહ,
 હુઝુરે ખુદાકરકે યે ઇલ્તીબ,
 હુવાશીર શીતાબા વોહલદુલ સવાર,
 કુદાકર વો થોઠે કો એક આનમે,
 લઈ નોકે જીસદમ નઝર યે પડા,
 લગે કેહને બાહમ પશેમાંહ'ય હમ,
 કીસી તરહકી ઉસકો દેહશત નહીં,
 શીર ઉન સખને અફસરસે બકરકહા,
 કહોતો કરેં ઉસસે યે ઇલ્તીબ,
 બોહોત પેશકશ કરકે લાલો ગુહર,
 ઉસ અફસરને સુનકર દીયા યે જવાબ,
 બહર તોર દીલ જીઈ ઉસકી કરો,
 યે ઝગડા, કીસી તરહ યાસે મીટે,
 ગએ સુનકે સારે અમીરો વઝીર,
 પઝીરા કરો બે કે કેહેતે હં'ય હમ,
 કે મયકદ બે લાયાથા કાટ એકસર,
 હુવે એક સરકે એ 'વઝ અય જવાં,
 હમેં અખના ગરમદ યુ' કીજીએ,
 ઝરો લાલ લીજીએ કુછ ચાડીયે
 ખતા અખ હમારી તુ કરદે મઆફ,
 યે જબ હાલ શેરે ખુદાને સુના,
 કે અય કાફીરાંને ન હુસત શઆર,
 ન દરકારહે મુજકો લાલો ગુહર,
 મેરી બાતકો ગરકરોગે કબુલ,
 કરો શોકસે બાદશાહી મુદામ,
 બે મેરે કહેકો બખલાવ તુમ,
 કહા સખને મીલકરકે કવાહે વો બાત,
 કહા શાહને તુમસેહે યે સવાલ,
 વો હં'ય જીતને ખુતખાને બનદોરમેં,
 ઉને અખને હાતોંસે તોડો મગર,
 કેહા બાંગ, સલવાત ફીરયાં સદા,
 પદો દીલસે કકમા નગીકા મુદામ,
 પૂનાં પર રખો અખને નામે ખુદા,

નીકલ આયા ઘરદે સે ફીર આરેતાબ,
 દરખતોં યે બી બનવર બોલ ઉઠે,
 હુગાના કીયા મુખહ કા તમ અંબા,
 કે ઉસકાહી હે આસરા ખાકકો,
 તેરાહી ભરોસાહે શામે પગાહ,
 ઉઠા જંગકો શીર વો શેરે ખુદા,
 પહેનકર ઝરાહ ખીંચકર ઝુલફીકાર,
 મુકાબીલ હુવા બઠે મયદાનમેં,
 કે હં'ય માઇલે જંગ શેરે ખુદા,
 ખરાબો પરેશાનો હયરાંહં'ય હમ,
 હમે ઉરસે લઢને કી તાકત નહીં,
 હે આમાદએ રઝમ શેરે ખુદા,
 કરો અકુ અખતુમ હમારી ખતા,
 ખુશામદ કરેં ઉસકી હમ અરખમર,
 કે બેહતરહે તુમબવયાંસે શીતાબ,
 વો જીસતરહે રાઝીહો રાજકરો,
 કીસી તરહ સરસે યે આફતટલે,
 કહા બઠે હયદરસે અય દસતગીર,
 ઓર ઇસ ઓહદપર આપખાએ કસમ,
 નથી ઇલ્તીબા ઉસકો વો થા એ બખર,
 કઈ લાખ કતલ ઇસ જગેહ પેહલવાં
 નખીસે કહો સુલહકર લીજીયે,
 બસ અમ ઘરકો તશરીફ લે બાઇયે,
 નરખ દીલમેં તું હમસે કસદે મુઝાફ,
 તો ઇન અલીમોંકો યે સાફકેહ કીયા,
 કીયા તુમને કતલ અહહમે નામદાર,
 મેં જીતાન છોડુંગા તુમકો મગર,
 નહોગે કીસી તરહસે તુમ મલુલ,
 ગરઝ દોસનસે ઓર નફુશમન સેકામ
 હર એક તરહે આસુદગી પાવતુમ,
 કે જીસબાતસે હો હમારી નબત,
 કરો લાતો ઉઝઝકો તુમ પાએમાલ,
 નરખખો તુમ અખ મુલકે કનદોરમેં
 કરો ઉસજગેહ તુમ બિના હકકાધર,
 ઇમામત કરેં યાં રસુલે ખુદા,
 કહો બાંગ સલવાત તુમ મુખહો શામ,
 રહો લાતો ઉઝઝસે હરદમ જુદા.

હમરે તરીકે જે ચલતે રહો,
નહીં હકકી રૈહમતમે કુછ ગુફતગુ,
એ ઇસ મેરે કેહનેકો લાવો બબ,
એ મનઝુરહો તો કહો સાફ સાફ,
અગર માનો બેહતર તો યુંદો જવાબ,
યે મત જાનીયોં મેં અકેલાહું યાં,
અકેલાહું ગરબે મેં ઇસ આનમે,
મગર અય મહદગાર મેરા ખુદા,
સુના જબકે કુફરારને યે કલામ,
કોઈ લેકે નેઆ ચલાને લગા,
કીસી હાતમે નંગી તલવારથી,
ઇસેજતા અબ યાસે જા ને જોદો,
યે કહેકર વો કુફરાર સબ એકબાર,
હુવા શોર ચારોં તરફ હશરકા,
તોફીર શાહ મરદાને લી જુલપ્રીકાર,
કે ચલતીથી જસવકત તેગે દોસર,
કયામતકા દીન થા વો અય નેક ખો,
હુવા શાહકા જબકે ઇસજા યે હાલ,
જબ એક નારા મારા બહુકમે જહીલ,
હુવે સુનકે બેહોશ સબ જાનવર,
જહાં તકકે યે બેહરોગર કોહસાર,
યે ઇસ દશતમેં જસકદર દેવ ફીલ,
હુવે સુનકે બેહોશ સારે લઈ,
હુઈ હઝલા આલમકે દીલમે ધડક,
અનો મરદકો ખોફે છાગયા,
ખડે યે જો નજદીક ચારો પહાડ,
પહા શોર હર મુલક હર શેહરમેં,
યે સહમા હુવા જસકદર કોહથે,
કહા શેહકો સબ કાફીરોંને ખફેર,
ફરીશતાકે યા યેહે અઝ કિરમે જીન,
યે દેહશત હુઈ મુલકે કનદોરમેં,

નમાઝે પડો - ઓર રોઝે રખો,
કે કુરઆમેં આયોહો લાતકનતુ.
ઇસી વકત જઈ વતનકો ચલા;
કે મેં ખુન અહહમકા કરદું મઆફ,
નહીં તો પ્રીર ઇસ તેગસે લું હીસાખ.
કરંગા અમી ખુંકા ફરીઆ રવાં.
ખડા હું લડાઈ કે મયદાનમેં.
ન તન હાઈકા મુઝકો ગમહે ઝરા.
હુવે જંગકે વાસતે તેઝ ગામ
કોઈ ગુરજ સરપર ઉઠાને લગા.
ચેહી ઉનકી આપસમે ગુફતારથી;
યે બેહતરહે જા તુમ ઇસે મારલો.
હુવે હમલા આવર સુઝો નાસદાર,
ઉઠા મુલકે કનદોર મેં અઝગા.
જુદા કરદીયે તનસે સર સો હજાર,
તો હતી થી ફુશમનકા ખુને જીગર.
તને શાહપર અખમથે સાત સો.
કીયા દમમેં કુફરાર કો પાએમાલ.
સરે ખાકપર કાંપ ઉઠા રૂવે નીલ.
મકા તીલકાલી ફટ ગયાથા જીગર;
ગીરે ભરઝમી પર વો સબ એકબાર.
જીગર ઉનકે ફટકર હુવે ખીલ ખીલ,
ગઈ અકલ ઉનકી કહીંસે કહીં.
ઓર આએથે ચકકરમેં સાતું ફલક.
મરે કીતને કીતનોકો ગશ આ ગયા.
ઉનેં ઇસ તનજજુલને ડાલા જીખાડે,
હુવા ખુશક પાની હર એક નેહરમેં.
ઉખડ કર વહીં સબ જમીપર ગીરે.
યે આદમ નહીં હે મગર હે કુછ ઓર.
દીખાયા હે હમકો કીયામતકા દીન.
ઉઠા ઝલઝલા શેહરે ખનદોરમેં.

અઝમ જનાબે રીસાલત મઆખ અઝમદીના મુનવવરા.

યહાં તો એહવાલ ઇસતોર થા, સુનાતાહું અબ ફુસરા માજરા.
અલે જબ મદીનેસે હઝરત રસુલ, કીયા જુમલા ચારોં ને મરના કખુદ,

ખરાએ ખુદા જંગલો સખ ચલે,
અજબ તરહ લશકર ચલા દીનકા,
સહાબા ચલે ઇસતરહ સરખસર,
તો જખરીલ અપને લશકર કો લે,
ચલે લેકે લશકર રસુલે ખુદા,
કીયા કુચ પર કુચ હરરોએ શખ,
પડી મુલકમેં હરતરહ બલખલી,
ચલા તેજ વો લશકરે જંગલે,
ઉડી ગરહ વાંસે છુપા આફતાબ,
જો તલવાઈ કી આંચ આઈ નઝર,
મલાયકકા આપસમેં યે કોલથા,
ચલો ચલકે તુમ સખ કદમ ખોસહો,
યે કેહકર ચલે સખ ફરીશતે શીતાબ,
મલાયક જો આંચે ખસહ એહતી તામ,
કહા સખને મીલકર ખસહ ઇલતીબ,
કરે જંગ આગે તેરે યા રસુલ,
કરો જાકે તુમવાં લડાઈકો સર;
સો ઇસ વાસતે હમ સખ આંચે યહાં,
સુની જખ મોહમમદ ને યે હાસતાં,
વુજુ કરકે ડિસહમ જેરૂએ યત્રી,
હુધ યારો અસહાબકો ખસ ખુશી,
કીયા કુચ લશકરને વાંસે શીતાબ,
અલીકો ખોહોત ચાહતેયે રસુલ;
ચલા લશકરે દીં ખહોત તેજગામ,
જહાં તકકે યે લાતો ઉજબ તમામ,
હુવા શોર સખ મુલકમેં જખબબ,
ચલા જખકે લશકર અહલ રોઝો શખ,
વો દરીયા થા અજ ખસ અમીકો દરાઝ,
હુવે દેખ હયરાં રસુલે ખુદા,
હે વકતે મદદ અખ સમાલેગાતુ,
તુવો હે કે ઇઝઝત જીસે ચાહે દે,
સુલયમાનકો તખતે શાહી દીયા,
દીયા મોજબ એસા દાઉદકો,
દીયા ઇશક યુસુફકા યાકુબકો,
પર મસીહકો ખુલવા લીયા,

કમર બાંધ થોડોચે સખ ચલો,
જગર કાંપ ઉઠા રૂમ જોર મીનકા,
નીકલતાહે જીસ તરહ સેશે નર
મદીને મેં આકર નખીસે મીલે,
સલી શેહર જોર મુલક મેં મુલપકા,
નીકલ લાગે જંગલસે જનનાન સખ,
ઝમીં મારે દેહશતકે હીલને લગી,
ઉઠી બાગ થોડું કી ઉસ સીમતકો,
શુમાંથી કે હે આસમાં પર સહાબ,
ફરીશતોં કે જલને લગે સાફ પર,
કે અખ અજ રહે મંચે રસુલે ખુદા,
મોહમમદકી ચલકર મદદ સખ કરો,
હુજુરે નખીમે હુવે ખાર થાખ,
કીયા સખને આકર નખીકો સલામ,
હમેં હુકમહુ અચ શહી ઉલ વરા,
ખુદાકા હુવા હુકમ યે અખ નઝુલ,
ચલા હે મેરા દોસ્ત કુફરાર પર,
ખુશી હોકે ફરમાવ અચ મેહરબાં,
કે હકને ફરીશતોં કે લેબ યહાં
દુગાના પડે શુકરકા ખસવહીં,
કે ફોજ આઈ ઇમદાદકો ગેખકી,
ચલે કુચ દર કુચ હો તેજે તાખ
ઈસી ફીકરમેં હર ઘડી યે મલુલ
ન આરામ દીનકો ન શખકો મકામ,
હુવે બાગ સુનકર નખીકે ગુલામ,
હુવે દુરખુત દીન રોશન હુવા;
તો પોંહયે લખે નીલ વો સખકે સખ
ન ખેડા નકીશતી ન કોઈ જહાજ,
કે કીસતરહ હોં પાર અચ કીખરીયા;
હમેં વારસે પાર ડાલેગા તું.
તુ વોહે કે ઝીલલત જીસે ચાહેદે,
સરે તુર મુસાકો ખુલવા લીયા,
કે ચુટ કી મે દેલાદલી મોમહો;
દીયા શુકર જોર સખર અઈયુબકો,
જોર આદમકી રેહમતસે ખખશીખતા

જે રૂપમાં ક્રીયા તુને શદ્દાદકા,
 બનાઈથી કાવેસે ઉસને ધરમ,
 મની યાનસદ સાલમે થી જાનાં,
 તેરે ભેદકા હાલ ખુલતા નહીં,
 તુ કરતા હે સખપર ધનાયત મુદામ,
 તુ અપને કરમસે મેરે હાલ પર,
 મહદકર મેરી અય મેરે દાદગર,
 સુના જબ ખુદાને નખીકા કલામ,
 ચે દરયા ને ઝુમખા રહે રૂદે નીલ,
 કરે બે તકલલુફ ઉપુર ઇસસે તુમ,
 તસલલીસે હો બવ દરીયાકે પાર,
 ચે સુનકર નખીને પયામે ખુદા,
 ખુદાકા સુજેહ હુકમ અબયું હુવા,
 ચે સખસુનકે પયગામે રખામે જકીલ,
 મોહમમદકા લશકર ને તઈયાર થા,
 ને દરયા ઉતર કર વહાંમે અલા,
 ને દેખાતો તન હાહે શેરે ખુદા,
 બહા ખુનહે કુયા બાઝારમે,
 મુકાબીલ હયે કુદશર ઉધર બેશુમાર,
 તને મુરતુઝા પર બોહોત ઝખમથે,
 કહે ઉનકે હલહલકા મય કયા બયાં,
 ને દેખા નખીને ચે એહવાલે શાહ,
 અજબ હે બહાદુર દીલાવર દીલેર,
 પરેશાં હુવા તખવો લશકર તમામ,
 ખુદાકા કરમથા અલી પર મગર,
 કે ઇતને પે જખરીલ આએ વહી,
 કહા હો મુબારિક શહે ઝુલ્ફીકાર,
 ચે જબ કેહ ચુકે જખરઇ લે અમી,
 લગે કેહને હલહલસે હયદર પુકાર,
 ચે સુનકર ને હલ હલ ઉઠા એકબાર,
 તસદ્દુક હુવા ઓર ગીરા પાઉપર,
 ઉતરકર શિતાબીસે શેરે ખુદા,
 બશલગીર હો કર અલી ઓર નખી,
 મીલે ફીર અખુબકર સે મુરતુઝા,
 મીલે આકે ઉસમાનસે ફીર અલી,
 ફીર આએ ઇમામેં હુસેનો હસન,

કે હુકા ઉસકા અઝ શરકતા ગરબથા
 નહી પાઈ શહત મગર એકદમ,
 મગર દેખનેકો ન પાહ અમાં,
 ફીરે ગો લટક તા કહીંકા કહીં.
 હયે સખ ફજલપર તેરે મોકુફ કામ,
 નજર કર તુ રહમતકી અય દાદગર.
 તુ રહમત સે બેઠા મેરા પાર કર,
 ઉસી વકત લેબા દુરદો સલામ.
 કે ઇસ શેહરકે ગરદહે મીલ મીલ.
 નતર હોંગે લશકરકે ઘોડાંકે સુમ,
 ન હુબેગા લશકર તેરા ઝીનહાર.
 કહા અપને લશકર તેરા ઝીનહાર;
 સલામત ઉતાડગા લશકરે તેરા,
 ગયા સુખ ઉસદમ વહીં રૂદેનીલ.
 બસ એક આનમે વારસે પારથા.
 તો કનદેરમેં બકે દાખીલ હુવા.
 મગર કાફીરોસે હેં ગરમે વેગા.
 બોહોત શેરો ગોગાહે કુદશરમેં.
 અકેલા ઇધર હેદરે નામદાર.
 હુઇ સુરખ પોશાક લી ખુનમે.
 લગેથે બોહોત ઝખમ તીરે સીના.
 તો ફીર મુસકુરાકર ઉઠાઈ નીગાહ
 ક્રીયા કતલ કુદશરકે ઘેર ઘેર.
 લગે કેહને આપસમે સખખાસો આમ.
 કહાં લાખો ઇનસાંં યહાં એક બશર.
 રહી શેહકે કદમોપે અપની જખી;
 કેઆ પહોંચે અહમદ બસદ ઇફતિખાર
 હુવે શાદો ખુરરમ બહોત શાહેલી;
 કે આ પહોંચે ઇસબ રસુલે કિબ્લા.
 લગાહોને આકર નખીપર નીસાર.
 લગા ચુમને વો કદમ થામ કર.
 મોહમમદકે કદમોપર આકર ગીરા;
 મુલાવી હુવે ઓર બોહોતકી ખુશી.
 ઉમરકો લીયા ફીર ગલેસે લગા
 ગરઝ સબને મીલકર બોહોતકી ખુશી;
 લગે ચુમને પાએ શાહે ઝમન

મીલે સારે ફરજંદ ચોર આશના,
 નખીને વહી અપના જુખખા ઉતાર,
 મેં દેતાહું તુમકો જો એ પેરહન,
 સરાખા થા અખમી અલીકા બદન,
 બો સખ અખમ જોયે હજારોં હજાર,
 હુવા શીકલે આઇના સારા બદન,
 મગર કાશીરોંકો ચેહી પ્રીકરથી,
 નથી કોઈ કીશતી લખે રૂદે નીલ,
 લગા કેહને ઉન પર કોઈ બદગ્યાં,
 અલી ચોર મોહમમદ હચે ભાઈબહમ,
 મકાતીલસે બકર કીસીને કહા,
 સુંના જખ મકાતીલને ઉસ નામકો,
 શીતાબી ખુલાકર કહા ફોજકો,
 ન છોડું કીસી રાહ છતા ઇસે,
 પકડકર સગાદો શીતાબીસે તુમ,
 ચલી ફોજ તૈયાર હોકર શીતાબ,
 ઉઠા શોર કાંપે અમીનો અમાં,
 ચઢા પ્રીર મકાતીલ કમર બાંધ કર,
 મકાતીલને હજરતસે પ્રીર મુ કહા,
 કરૂંગા તુજેહ કતલમેં બે દરેગ,
 મેરે હામમેં આકે તુ ફત્ત ગયા,
 નખીને સુના જખ એ ઉસકા કલામ,
 તેરી હાત જખબારો કહ્દાર હે,
 તુ કર અપની રેહમ તસે મુજપરનઝર,
 એ આઈ નીહા ગેબસે અય રસુલ,
 નકર પ્રીકર કુછ ઇસકી ખયરૂઅનામ,
 તુ કર શોકસે જંગ અય નામદાર,
 તેરી ફતહ હે અય રસુલે કરીમ,
 અખુબકર સીદદીક આલમ પનાહ,
 ઉમર ઇબને ખતતાબ આલી જનાબ,
 ખુદા હોસત ઉસમાન ફર રૂખ સીવર,
 અલીએ જવામરદ આલી મકામ,
 પયમબરને લોગોંસે જખ એ કહા
 એ સુનકર કીયા સખને અઝમેં વગાં,
 લૂથે જંગ કરને સાહાબા તમામ નથી,
 પકા શોર હર સીમ્ત ગોગા હુવા.

વો દીન સખકો દીન હો અયા ઇફકા,
 અલીકો દીયા ચોર કહા અય સવાર,
 કરો ઇસકો ફોરન લીખાસે બદન,
 મગર જખ મીલા તન સે વો પેરહન,
 ઉસી વકત અછછે હુવે એક ખાર,
 મહકતાથા મીમલે ગુલે યા સમન;
 કે એ ફોજ આઇ કહાસે અલી;
 હુઇ ઉનકે આનેકી પ્રીર કયા સખીલ.
 મોહમમદકા લશકર હે આયા યહાં.
 કીસી ખાતકા એ નહીં રખતે ગમ,
 કે આ પોંહચેઅખ ખાતીમુલઅમખીયા
 તો કાપીર લગા દેને દુશ નામકો,
 કીસી રાહસે ઉલકો જાને નદો.
 ખોહોત દીનસે થી જુસતજુ એ મુજેહ.
 કે એ નામ્મા દુનયાસે તે બાંખે ગુમ.
 છુપા ગરદસે ચરખમેં આફતાબ.
 લગે કેહને અફલાક લી અયઅમાં.
 થી એક હાતમે તેગ એકમે સીપર,
 મે કખસે હું પયાસા તેરે ખુનકા;
 કે હે તીશમાએ ખુન તેરી મેરી તેગ.
 કરૂં કતલ તુજકો કહાં બાએયા,
 હુઆકી કે અયદાવરે ખાસો આમ.
 તુ અસ હાખે દીકા મદદગાર હય,
 પરેશા હું મે લે તુ મેરી ખગર,
 કીયા મેને કેહના તેરા સખ કુખુલ.
 કે ઇસ જંગમે ફત્હ હે તેરે નામ.
 લડેં મુગતુગા ચોર સખ તેરે યાર.
 નહો તેરે ગસહાળકો ખોફી બીમ.
 કરે ફોજે દુશમનકો ચકસર તખાહ.
 કરેં કતલ કુફરકો બે હીસાબ
 કરેં ફોજે આદાકો ઝેરો અખર.
 ન છોડેંગે દુનયામેં દુશમનકા નામ.
 પએજંગ આયા હે હુકમે ખુદા.
 સવારોંને ઘોડાંકો દોડા દીયા.
 તેગ કોઈ મીઆને નયામ,
 પકા ખોફ ચોર ઉનમેં એક બલબલા.

જેનેજો ગુરજ ચલને તમામ.
 નુક પુષ રહી અપને બેગાનેકી.
 હુઈ ગરહ ચારો તરફસે અયાં,
 અપુખકરને લેકે ગુરજે ગિરાં,
 થે હજરત ઉમર એક તરફ ખીચેતેગ
 ઓર એકસીમત ઉસમાન ફરફ ખસીર,
 ઓર એક સીમતકી શાહેમરહાને જંગ,
 પડે ફેજમેં જખ હુસેનો હસન,
 મોહમમદ હનીફ ઓર અકબર અલી
 થે શેરે ખુદાકે અકાદા પીતર,
 ઇધર ઓર ઉધર પડગઇ ખતમગી,
 ગીરી લાશપર લાશ મશહાનમેં.
 જમીંપર હુવે અસપે તુરકી દવાં.
 ચલી તેગ અયસાકે દીન કુપ ગયા,
 હુવે દોનાં લશકર ઇછર ઓર ઉધર,
 બોહોત ફીકરકર ઓર બેહોત ગોરકર,
 હુવા જખ બોહોત ઉસકે બોહો હીરાસ,
 લગા કેહને અપને વઝીરોંસે યું,
 હે ઘેરા હમે અયસે જનમલને,
 કીસીકા ન ડરથા ન અનદેશાથા,
 ખરાબે અલીવાંસે રાયકદ ગયા,
 નથા મુજકે માલુમ ઇનકા અતન.
 અલીસારે લશકર મેં હે પેહલવાં,
 થે લાઝીમહે તુમકા રહે઼ા ઘાનમેં.
 અલીકો કરો કતલ બાકર શીતાખ,
 વઝીરોં ને સુનકર કીયા થે કલામ,
 તેરા લશકરો ફેજ બેકાર હે.
 અગર લાખહોં ઝરખતેગો તખર,
 મગર તુમ કરો બાત મેરી કબુલ,
 અલી ઉસસે બાકર કરો ઇલતીમ.
 કરો અપની હુખતરબી દેના કબુલ,
 થે સમજો મુઈ હુખતરે સીમખર
 થે સામાન સખત્રેકે અય શેહર યાર
 કરો નઝર હીરા જવાહીર તમામ,
 દીલ અપના નઇસ બાતસે કર મલુલ,
 ચેહી બાત બહતરહે અય નામવર,

લગા હો ને કુફરકા કતલે આમ.
 ન કાસીકી વાં ઓર ન પરવાનેકી.
 કુપા આદિતાખ ઓર હુધરાતવાં.
 હઝારોં કીયે કતલ વાંબે ગુમાં,
 ખરસને લગા ખુન ફીર બે ફરેગ
 લગે કતલ કરને ઇધર ઓર ઉધર.
 લઇ હોગએ ઝીનદગાનીસે તંગ.
 ભરા લાશે કુફરકાસે સારારન,
 મચાતે થે લશકરમેં એક ખલબલી
 વો કરતેથે લશકરકો ઝેરો ઝખર.
 પડી ફેજે હુશમનમેં હલચલ બડી
 મજલે ઇકામન નથી જાનમેં
 હુવા ખુંકા એક દરિયા દમમેં રવાં,
 બફીજે ઉડ કોસે રેહલત બજા.
 ગયા લોટકર વો મકાતીલબે ઘર.
 કડા દીવમે અમ હાય ખઉ કીધર
 ખુલાએ અમીર ઓર વઝીર અપને પાસ.
 હુવે કયસે થે વાકેઆ તે ઝખું,
 કીયા મુહસકો ખરખાદ તકતાલને.
 ચકાયક થે હમપર પડી કયાબલા.
 ઉંતરા વહાં જોકે સર ઓરકા,
 હરેક આદમી ઇન્મે હય સફ શીકન.
 અલીકી તરફ કોઈ કબહે જવાં,
 પડક લા ઉસે આજહી રાતમેં,
 અલીને કીયા મેરા ખાના ખરાખ.
 કે અય શાહ હે સખત મુશકીલ થે કામ
 અલી પર નઝીનહાર હોં કારગર.
 અલી હાથ આએ થે હુશવાર હય
 કે વો બેહે ઊનમે મોહમદ રસુલ.
 બોહોત ઉસકી તાઝીમ લાઓ બજા.
 તુમે ઇસસે લાઝીમ નડીં હે ઊડલ.
 કરો સાથ ડોલી કે લાલો ગુહર.
 તુ કર શેરે મરહાંકે સરપર નીસાર.
 અલી ઓર મોહમમદ કે હો તુમ ગુલામ
 કે તા તેરા કેહના કરે સખ કબુલ.
 કીસીકા નપુછે બોહો અનદેશાકર

યે છતના અરખા હે લશકર તમામ,
હુધ યે વઝીરોંકી તજવીજ જખ,
હુધ શેહરકે મરહો અનકો ખુશી,
ન બેઠે યે ખુશહોકે ઉસદમ ઉધર,
ખયાં આજકી જંગકા કયા કરે,
યે સુનકર હુવે શુભ મકાલીલકે હોશ,
યે દેખા તો દોડે વઝીરો ગુલામ,
કોઈ દસતોપા ઉસકે મલને લગા,
સીવા ઉસકે છીડકા કીસીને ગુલામ
હુવા હોશમેં અસધડી બાદશાહ,
યે ધખરાકે કેહને લગા કયા હુવા,
દીગરગુહે ઇસવકત હાલત મેરી,
અરે કીસ તરેહકાયે તુફાનહે,
ગયા માલ સખ ઓર ગઈ ફેજસખ
કહા સખ વઝીરોં ને અય દાદગર,
સહરકો ઇબજત ને પાઈગે હમ,
બોહોત મીનનતો સે બોહોત ગોરસે,

યહાંસે એહવાલ રમુલે ખુદાકાહે.

ઇધરકા તો એહવાલ ઇસતોરયા,
નખીને કહા અય શહે ઝુલફી કાર,
કહા આકે કાસીદને યે મોતેખર,
કે ઇસરાત હમને કીયાહે શમાર,
સીવા ઇસફે લશકરમેં સખ ખેરહે,
ગએ સીજદેમે સૈયદે નામદાર,
ગઈ રાત હરફે હીકાયત મેં
નમાઝે સહર સખને ઉઠકર પડી,
ઉધરસે લીયે એકે ડોલા કહાર,
વો લાલો જવાહીર વો માલો મનાલ,
હઝારો શુતર અશરપીસે લરે,
લીયે દુરરો ગહર બોહોત બે શુમાર,
લગાએ હુવે હાત અમીરો વઝીર,
પીયાદે સવાર ઓર છોટે બેડે,
ગરઝ લાંકે ડોલા ને રખખા વડા,
નખીને યે જખ ઉનકો આવાઝકી,
કીયા શાહે અદહમકો તુમને શહીદ,
યહાં મીલને સખ આએ હા કીલલીયે,

કરે આપસે આપ તુમકો સહાર,
રજામદ સુનકર હુવા શહે તમામ,
કે ઇસ બાતસે ચાલી અફતવલી,
કે ઇતનેમેં કાસીદનેકી યે ખમાર.
કે દસલાખ કાફીર હુવે સર નશુ.
હુવા મીસલે તસવીર કાફીર ખમોશ,
અમીસે ઉઠાકર લીયા ઉસકો થામ.
કોઈ લેકે પખેકો ઝલને લગા,
તખ આઈ બદનમેં ઝરા ઉસકે તાખ.
લગા કરને હરએક તરફકો નીગાહ.
મુજેહ કોઈ થામો મેરા છ ગયા.
બીગડ તીહે અઝ બસ તખીઅત મેરી.
ઇસીફીકરમેં બાન હેરાન હે.
સીતમહે સીતમહે ગઝબાહે ગઝબ.
હુવા ને હુવા અખ કુછ ગમન કર,
સલી લે કે ડોલેકો બાઈગે હમ.
કરેગે રજામદ હર તોરસે.

ઇધરકા સુનો દોસતો માજરા.
કરો અપને લશકરકા ચકસર શુમાર.
સુનાઉ શહીદોકી તુમકો ખખર.
શહાદત કો પોહોચે જવાં દસ હઝાર.
સહર હમ હંચ ઓર જંગકી સેરહે.
કહા શુકર અય પાકે પરવર દાગાર.
સહરહો ગઈ બાતકી બાતમેં
ચલે જંગ કો પીર નખી ઓર અલી.
ચલે કરકે દુખતરકો ઉસસેં સવાર.
વો કીનખાબો અતલસ વઝર બફત શાલ
અબખખ ગરાયખ સે છકડે લહે.
કે યે દુરરે મકતુ હઝારો હઝાર.
ચલે સાથ ડોલેકે બર નાંવો પીર.
ચકાનક સખ આકર નખીસે મીલે.
હુવે સખત હેરાન પીરો જવાં.
કે અય ફીરક એ કાફીરાનેકે શકી.
હુધ ઉસકો વાં બાંકે જનનતમેં ઇદ.
યે ડોલાયહાં લાએહો કીસલીયે.

જાન્યારી ૧૯૪૭, અમદાવાદ, કે. લેખ. મકાલીલને હમકો યહાં.
 હમકો હે મકાલીલ આલીકો સલામ,
 હમકો ખતાકી ન દીજે સજા,
 હમકો હે મેરી કનીઝક તેરી,
 અમકો હીરહમ ઓર દીનારલે,
 હમકો લાલો ગવહર ને દરકાર હે,
 હમકો રૂપેહરી હે ખીલઅત યહાં,
 અમકો ખુદા અખ ન કરના ખરાખ,
 હમકો જામ યે ઓહવાલ ઉનકા તમામ,
 મકાલીલકા કેહના હે મુજકો કુખુલ,
 અલો રાહ સીધી હે ઉલટી ખરાખ,
 મોહ'મદને કરકે અલીસે સલાક,
 વો લાલો ગોહર ઓર મજના બેથા,
 કહા ફીર યે સખ કામ કરકે તમામ,
 કે લારેખ હું મે ખુદાકા રસુલ,
 કરો કુશરકો તરકે ઇસલામલો,
 ખુતોં કો નચુમોં ન સીજદે કરો,
 ખુદાકો કહો વહદહું લાશરીક,
 વો ખાલીક વો માખુ દવો બે નીયાઝ,
 કરો તુમયકી મેરી પેગમખરી,
 હે ને કુછકે હુકમે ખુદા આ-નચુલ,
 કરો ખાત સખ મીલકે ઇમાનકી,
 ઓર અમરે નવાહી ને નાઝીલ હોવે,
 યે સમજા ચુકે જાજકે સારા પયામ,
 કે તેરા કહા હમેન સખ કુછ કીયા,
 ઉસે માનલો તુમ ઇસીમેં હે ખયર,
 અગર તુમનેં ઇનકાર ઇસમેં કીયા,
 હુનોં ગોશે દીલસે મેરી નેક ખાત,
 કરોગે ને લશકરપે અપને ગુરર,
 ને ઇમાન લાને મેં હોગા દીરંગ,
 ન હોડુંગા છતા કોઈ પેહલવાં,
 યે ફરમાન તેહરીર ફરમા દીયા,
 કીયા વકતે રૂખસતયે ઉનસે ખીતાખ,
 અમકો સખને આયે થે લેકર જવાખ,
 દીખાયા ઉસે બકે ફરમાન થા,
 યે મુનકર મકાલીલ હુવા દીલ કખાખ,

કે લેખ. મકાલીલને હમકો યહાં.
 દીયા હે ખુદા આલીકો પયામ.
 ખુદાકે લીયે ખખશદીને ખતા.
 હમેં શા રહેગી કનીઝક તેરી.
 વ લેકોન તુ ઇસ શેહર કો છોડહે.
 મેરે પાસહર શેકા અમ ખારહે.
 પહન ઇસકો ઓર તેગસે દે અમાં.
 હમેં હે અજાખ ઓર તુમેં હે સવાખ
 તો ખોલે મોહ'મદ અલયહીસ સલામ.
 વલે ખાત યેહ મેરી કરલો કખુલ.
 ઇસી ખાતમેં પાવગે તુમ સવાખ.
 હસનકા કીયા સીમખરસે નીકાહ.
 વો તકસીમ એક એક કો કર દીયા.
 પયમખરને પેગમખરસે પયામ.
 કરો તુમ ખુદાકી ઇતાઅન કુખુલ.
 ન અખ લાતો ઉઝા કા તુમ નામલો
 ગરઝ ખુત પરસતીસે તોખા કરો,
 કીસીકો ન બનોં તુમ ઉપ્રકા શરીક.
 ઉસીકા હે ગેઝા ઉસીકી નમાઝ.
 અગર અપની મનઝુરહે બેહતરી.
 પુરી દીન આઈ કરો તુમ કુખુલ.
 પડો દીલસે આયાત કુર આનકી.
 બનો મોતે કીદ દીલસે અક એક કે.
 કીયા કહના આખીર કો ઇતના પયામ
 વલે માન અખતુ હમારા કહા.
 વગરનાં દીખાએગે હમ આકે સેર.
 તો અખખોગે ઇનકારકા તુમ મઝા.
 લગાએ તુમ ઇસલાતો ઉઝાકો લાત
 કરંગા મેં તલવાર સે ચુર ચુર.
 તો ફીર તેગહે ઓર મયદાને જા.
 કરં સેહર કનહોરમેં ખુરવાં;
 તો હઝરતને ઉનસખકો રૂખસત કીયા
 કે ફીલફીર દોલાકે ઇસકો જવાખ.
 ખોહોત ઉસકો મુનકર હુવા ઇઝતીરાખ
 મુનાયા ઉસે બકે ફરમાન થા.
 ખડાતેશ ખાને લગા પેચોતાખ.

ખુલાએ વઝીર ઓર અમીર ઓરયાર,
 કે લશકર મેરા જલદ તખ્તઆર હો,
 સુના જખકે યે હુકમયું બે દરંગ,
 અમીસે ઉડી ગીરહતા આસમાં,
 વો ફોળે દઈનાં ખુદાકી પનાહ,
 ઇધર સેનો લશકર નખીકા બડા,
 લગે કાંપને સખજમી આસમાં,
 લગે છુટને ગુરજો તીરેં તફંગ,
 પડી ખલગલી મુલકે કનહોરમેં,
 અમકને લગી ગરહમેં તેગ તેઝ,
 બડે પેહલવાંનેને શમશીરકન,
 યે થી હયબતે લશકરે શાહે દી,
 બઢે શાહે મરદાને દુલ દુલ સવાર,
 સહાબા જહાં તક થે છોટે બઢે,
 લગા સરપે સગ ગિરને હર નાગપર,
 હુઇ ઇસકદર જંગમે જીસતો ખેઝ,
 બહા ઇસકદર દશતમેં ખુને નાહ,
 હુવા ગરમ હંગામએ કારઆ,
 બે શેરે ખુદાકી ચલી ગુલફીકાર,
 ચલી ગુલાશીકાઁ એચી કુફશાં પગ,
 ગીજે પાકે યુ ખસતા વા ના મકાલ,
 કઈ મારકી હર તરફ ધુમ ધમ,
 કહું કયા અજબ તરહકી જગથી,
 કહાં તક કહું યે કીસાહે દુર,
 વો કેહનેં કો દીનથા મગર દીન નથા,
 બહાઈમ અમીમર લગે કાંપને,
 રહી દેરતક ખુબ જંગો વગા,
 પ્રીર આખીર મકાતીલને પાઘ શિકસ્ત,
 વો સખજેજ ઉસકી ગુરજો હુઇ,
 પુકારા મકાતીલ યે અનજમે કાર,
 તુ કરતાહે બહુ મેરી કામ પર,
 લડાઈ હમે એસી આતી નહી.
 યે જીતને હએ સારે અરબઓ રૂમ,
 યે સુન સુનકે ખાતેં અલીએ વડી,
 તુ કાપ્રીર હે મુશરીક હે ગુમરાહ હે,
 ખુદાકે લીયે કર ખુબ પર ચકી,

કીયા ઉસને હરજીત સે અપાકી,
 મોહમ્મદા અલી ફોળે અરસાઈ;
 બજને લગે લશકરી ફોસે જંગ,
 શયે તીરા પર રોઝ કાથા ગુમાં,
 થી કાલી બલા યાકે અખરે સીયાહ.
 અયાં નારા અલલાહો અકબર કાથા
 પુકારે મલક અત્ર અમાં અલ અમાં.
 હુવે દેખકર હંગ અંગો ફીરંગ.
 બરસને લગા ખુન કનહોર મેં.
 અયાં અમરમેં બરકથી શોલારેઝ.
 હુવે હરતરફ બંકે વો સફ શીકન
 લગા કાંપને મુલક તા ફમેં થી.
 અલીકે પીસર સખથે ઓર ચાર ચાર.
 જુદપર વો એક બારગી બા પટે,
 સો જંગલ હુવા ખુન સે તરબતર,
 કે મયદાં બનાં અરસએ રીસતે ખેઝ.
 કે ઝાહરે દીલે રોકે થે આખઆખ.
 ગીરી લાશપર લાશ વાં બે શુબાર.
 કીયા તીન સો વારતક ઉસને વાર.
 કે સરડાલે લાખો ને હર દાર પગ.
 કે અક અક તનકે થે હુકડે હઝાર.
 લટે દીલને અસહાબે હઝરત તમામ.
 જીસે દેખકર અકલ લી દંગથી,
 કીયા સારે કુફશાં કે ચુર ચુર.
 અગર થામી વો દીન તો થા હશરકા
 મલાયક ફયક પર લગે કાંપને,
 ખુદાકે ભરોસે થા શેરે ખુદા.
 ન કુછ કરસકા જંગકા બનદોખસ્ત,
 હીરાસાં હુઇ ઓર પરે શાં હુઇ.
 કે અય સાફીએ સેહર દુલદુલ સવાર.
 લહે કયા તેરે સામને યે બશાર.
 કે બહુસે કુછ પેશ બાતી નહીં.
 મયાંત હએ હરસીમત બહુસે ધુમ.
 મકાતીલસે બોલેકે સુન અય શકી.
 યે બહુ નહીં ફઝલે અલ્લાહહે.
 જસ અમકુફરકા છોડદે અય લઈ.

પણ દીલમે બલાઈ નહીં, કીસી તરફ નેચી રિહાઈ નહીં.
 મુઠાએ જહાંઘી કસમહે મુઠેહ, ન છોડુંગા કીસી તરફ છતાં તુઠેહ
 બલાઈ અગર અપની મનઝુર હો, તો ઇમાનલા કુદર સે દુરહો.
 નમાઝ એર રોઝેકા પાળંદ હો, રજાએ ખુદાપર રજામંત હો.
 જહાંમે તુ કર બાદશાહી મુદામ, કે તા આકેબતમે રહે નેક નામ
 ખુદાકો ખુદાકે લીયે ચાદકર; એર ઇસલાતે ઉઝઝાકો બરબાદકર
 યે સુનકર મકાલીલકો જોશ આ ગયા, કહા અય અલી તુહે દુશમન મેરા.
 ફરેખ ઇસકદર તુ નકર મેરે સાથ, નદી આઉંગા મેં કબી હાથ તેરે.
 નરખ મુજસે ઊમમીદ કુછ ઝીનહાર, યે કેહકર કે કીયા ગુરઝકો એકવાર.
 અલીને જો વો ગુરઝ દેખા અલમ, કલમ કર દીયા તેગસે એક કલમ,
 પડી ઇસ સફાઈ સે વો ઝુલશીકાર, કે નાખુન સે જયસે નીકલે હે તાર.
 ખડા રેહ ગયા ઇસ તરફ વો લઈન, લગા કુછસે કુછ કેહને વો બદયકીન.
 કહા ઉસકો નખ શાહને મુ પુકાર, ઝરા હોશમે આકે કર અપના વાર.
 યે સુનતેહી લી ઉસને શમશીર તેઝ, હુવા શાદે મરહાનસે ગરમો તેઝ.
 ન તેગ ઉસકી હઝરત અલીપર પડી, ઉઝીની થી તેગ ગોર ઉઝીપર પડી.
 હુવા પડતેહી તેગકે સરનશુ, બહા જીસમસે ઉસકે ફરીયાએ ખું.
 સીપા ઉસકી સખ અશકેરેઝા હુઈ, કદમ જમ ન ઠેરે ગુરેઝાં હુઈ.
 નગાના ખુદા એર નખીકા કહા, જહાનમ મેં હાખીલ હુવા યે હયા.
 મુખીને દીયા હુકમ અનસારકો, બરાબર કરો કતલ કુદ્દારકો.
 સુના જખ યે હુકમે રસુલે અનામ, બઢે લેકે શમશીર ગાઝી તમામ.
 કરે કયા કયા કીસકદર કુશ તોખું, ઇધર કુછતો ખુથા ઇધર કુશતો ખું.
 હુઈ કતલ કુદ્દારકી સખ સીપાહ, હુઈ લાલા શું ખુનસે રઝમગાહ.
 સહાફીરતો દેને લગે મરદોઝન, અમાના અમાં યા રસુલે ઝમન.
 હમારી ખતા બખશદો યા રસુલ, કીયા દીન હમને તુમહારા કુખુલ.
 ખુદાકે લીયે અખ ખતા બખશદો, બરાએ ખુદા રહમ હમપર કરો.
 કરો હમસે હુતફો ફરમકી નીગાહ, ખતાઓ હમેં અપને મઝહબીરાહ.
 હમ અબદીન અપનેસે બે-ઝાર હંચ, એર આનીનસે અપને બેઝાર હંચે.
 કીયા લાતો ઉઝઝાને હમકો ખરાબ, દીખાઓ હમેં જલદ રાહે સવાબ.
 કીયા દીને ઇસલામ હમને કુખુલ, સીખાએ હમેં હુકમ હક યા રસુલ.
 ખતાઓ હમેં દીનઅયના સબી, નહોગી ખતા હમસે ફીર અબકલી,
 હમ અબતકતો ગુમરાહ નાપાકથે, બબર દીજીએ મઝહબે પાકસે,
 હમેં કલમએ હક પઢાદીજીયે, શીમેં શીરકસે અખ છુડા દીજીયે.
 ખુદાસે કબી મુંન મોડેંગે હમ, અબીબકે ખુતખાને તોડેંગે હમ.
 કીયાહે ખુતોને તખાહો ખરાબ, દીખા લાતો ઉઝઝાને યે પેચો તાબ.
 અખ ઉનસે ખુરે પેશ હમ આ એંગે, અબી તોડકર સખકો શીકવાં એંગે.
 ખુદારા જહન નમસે બખશો ન બત, કરેંગે ન અખ કુદ્દારકી કોઈ બત.

કીસી તરફ નેચી રિહાઈ નહીં.
 ન છોડુંગા કીસી તરફ છતાં તુઠેહ
 તો ઇમાનલા કુદર સે દુરહો.
 રજાએ ખુદાપર રજામંત હો.
 કે તા આકેબતમે રહે નેક નામ
 એર ઇસલાતે ઉઝઝાકો બરબાદકર
 કહા અય અલી તુહે દુશમન મેરા.
 નદી આઉંગા મેં કબી હાથ તેરે.
 યે કેહકર કે કીયા ગુરઝકો એકવાર.
 કલમ કર દીયા તેગસે એક કલમ,
 કે નાખુન સે જયસે નીકલે હે તાર.
 લગા કુછસે કુછ કેહને વો બદયકીન.
 ઝરા હોશમે આકે કર અપના વાર.
 હુવા શાદે મરહાનસે ગરમો તેઝ.
 ઉઝીની થી તેગ ગોર ઉઝીપર પડી.
 બહા જીસમસે ઉસકે ફરીયાએ ખું.
 કદમ જમ ન ઠેરે ગુરેઝાં હુઈ.
 જહાનમ મેં હાખીલ હુવા યે હયા.
 બરાબર કરો કતલ કુદ્દારકો.
 બઢે લેકે શમશીર ગાઝી તમામ.
 ઇધર કુછતો ખુથા ઇધર કુશતો ખું.
 હુઈ લાલા શું ખુનસે રઝમગાહ.
 અમાના અમાં યા રસુલે ઝમન.
 કીયા દીન હમને તુમહારા કુખુલ.
 બરાએ ખુદા રહમ હમપર કરો.
 ખતાઓ હમેં અપને મઝહબીરાહ.
 એર આનીનસે અપને બેઝાર હંચે.
 દીખાઓ હમેં જલદ રાહે સવાબ.
 સીખાએ હમેં હુકમ હક યા રસુલ.
 નહોગી ખતા હમસે ફીર અબકલી,
 બબર દીજીએ મઝહબે પાકસે,
 શીમેં શીરકસે અખ છુડા દીજીયે.
 અબીબકે ખુતખાને તોડેંગે હમ.
 દીખા લાતો ઉઝઝાને યે પેચો તાબ.
 અબી તોડકર સખકો શીકવાં એંગે.
 કરેંગે ન અખ કુદ્દારકી કોઈ બત.

ખુદાપાકહે વહવહુ લા શરીક,
હે મેહબુબ ઉસકા રસુલે કરીમ,
ખતાયા નખીને કીયા સખકુબુલ,
નખીને કીયા સખપે લુતફે કરમ,
કીયા એક અમીરો મેં સે ખાદશાહ,
તુહે શેહર કનહોરકા શેહર ચાર,
કીસીકા તુજેહ ડર નહીં અખચહાં,
શબીરોઝ તુમ યાદ ઉસી કી કરે,
જો ખુતખાને હએ ઉનકે તુડવાવ તુમ,
ગરઝ ખુતકદે તોડ ડાલે તમામ,
હુવે આકે ખુરદો કલાં મુકતદી,
દુગાના કીયા શુકરકા તખ અદા,
કે ચારખ ઉને કર ઇતાઅત નસીખ,
હુવે સખસે રખસત જનાબે રસુલ,
ઇલાહી મેરા તુજસે હે યે સવાલ,
નખી ઓર અસહાબકા કર ગુલામ,
ઇલાહી બહકકે મોહમંદ રસુલ,
હુવા જંગ નામા દુઆપર તમામ,
તમામ શુદ.

નહીં દુસરા કોઈ ઉસકા શરીક.
દીખાઈ હે ઉસને રહે મુસતકીમ.
સુના દીલસે હુકમે ખુદાએ રસુલ.
કહા અખ ન હોગા તુમે કોઈ ગમ.
કહા શેહર પર રખ કરમકી નીગાહ.
તુજેહ રખખે આખાદ પરવર દીગાર.
હે માલીક તેરા માલીકે દો જહાં.
અઝાને કહો ઓર નમાઝે પદો.
મસાજુદ જહાં તક હો બનવાવ તુમ.
હુવા મસજુદોંકા વહાં એહતીમામ.
ઇમામત જનાબે મોહમમદને કી.
પ્રીર ઉનકે લીયે કી ખુદાસે દુઆ
કીયા મતમે મેરી શક્ષઅત નસીખ.
કીયા હીજરને ઉનકે સખકો મલુલ.
રખાપની અમાંમે મુજેહમાહો સાલ.
ઇતાઅત મેં ઉનકી મુજેહ રખમુદામ.
દુઆઇસ ગુનેહગાર કી કર કુબુલ
મોહમંદ નખીપર દુરદો સલામ.
તમામ શુદ.

જંગનામા બીરૂલઅલમકા

યાને

જંગ અજ કોમે જન.

ખીસમીદ્વાહિરરહમાનિર્હીમ.

કહું મએ હમદ રખુલ આલમીકા,
કીયા ઈજહાર કુદરત ખુબ અપના,
ઉસાંકે તુજસે મન્કાન સારા,
મોહમંદ મુસ્તફા હંચ રખકે મેહબુબ,
અખુબકરો ઉમર ઉસમાન હયેદર,
કુદર તોડે ઉન્હોને ઓર દેવ મારે,
મોહમંદ શાફએ રોઝેજા હયે,

કે વોહ ખાવીદ હયે દુન્યા વ દીકા,
ખતાયા તુરસે મેહબુબ અપના.
કીયા કુદરતસે અપને આશકારા,
ઉન્હુકે ચાર ચારા હંચ બહોત ખુબ
ચેહી હયે આગ અસહાબા મુકરર,
નખીકે દીનમે લાગે હયે ચાર.
વસી ઉનકે અલી યે મુરતુઝા હયે

આગાજ દાસ્તાન જંગ બીરૂલઅલમકા.

લડાઈકા બયાં કરતાહું અબલો.
મોહમંદ મુસ્તફા ઓર હજરત અલીને,
વો આયે વકત જંગલ ખીચ આકર,
નથા ખાની વરાં ગરમીકે દીનથે,

જો ખોલે જાકરે તઈચાર ને સો.
મુરતુઝા ફતાહ પાયે હકકે વલીને.
હયે ઉતરે સાથ અપના લેકે લશકર.
વોહ ધુપોકે દીન વોહલી કઠનથે.

હુવા લશકરમે પાનીકા પુકાર
ભી પાની હુડંકર ફીર કર સો આયે,
નળીને તખ કહા હકકે વલીકો,
તુમહી ફલફલપે અખ અસવાર હોકર
નીકાલો હોજ તુમ પાનીકા અકસર
મોહ મેદકી જખાસે ખાત સુનકર,
પવનસા હર તરફતેજી ઢટાયે,
જો વહાં દેખાકે એક ડેરા ખડા હયે
ગલેમે ખાંધકર અપને વોહ જુન્નાર,
રખાથા સામને અપને ખુતોંકો,
સો વો હજરત અલી ખેમેમે આયે,
નસીહતકી જખાકો અપને ખોલે,
કે સીજદહ હય તઆલાકો સબવાર.
જીને પયદા કીયા હયે જીરમે બાકો,
ઉસે કરના હયે સીજદહ સખપે વાજીખ
તુ ઉઠ ચલ યહાંસેશાહેઅખીયા પાસ,
ચેહ ખોલે ઓર પકડા ઉંસકા તખહાય,
ઉસે લેકર નળીકે પાસ વો આયે,
કહે અખ તુ ખુદાકે દીનમે આ,
ચેહ સુનકર ખાત હજરતકી જખાસે,
ખખર પાકર ઉતર આવે તુમહારી,
ગુજરગઇ ઉમર મેરી તીનસો સાલ.
સુનો કહેતાહું તુમસે ઉમર ઉસકી,
અગર વોહ દીનમે આવે તુમહારે,
ખગયેરજ હુકમ ઉસ્કે મયે ન કુછ કામ
નખી ફરમાયે સુન ખરેહમનકો તુ બા.
હકીકત બાકે ઓરતકો સુનાયા,
ખહોત દીનકી થી ખુદી વોહ ઓયાર,
કહે હજરતને ઉસે સમઝાકે ઉસકો.
હશરકા રોજ જખ હોવેગા કાયમ,
સુની હજરતસે જો ખોલી ચેહી ખાત
વલેકીન મુદહોઆ રખતીહું ઇતના,
ઇસી જંગલમે એક કુવા ખડા હયે,
ન કોઇ ઇનસાન બાવે ઉસ કુવે પાસ,
અગર કોઈ ઉસ કુવે કે પાસ બાવે,
સો વહાં બાકર કરે કોઇ પહેલવાની,

જો પાની હુડંકર લશકર વોહ સારા
વલે પાસી નહીં જંગલમે પાયે
અમીરલ મોમેનીન હજરત અલીકો
પાનીકી તુમ ખખર લાએ યહાંપર.
જો હો પાનીકાચશમા જીસ મકાંપર
હુવે ફલફલ ઉપર અસવાર હયદર.
સો ના ગહાં એક જંગલ ખીચ આયે,
સો ખરેહમન ઉસમે એક ખુદા પડાહયે.
હુવાથા ખુત પરસ્તીમે ગીરફતાર.
કરે હરખાર વોહ સીજદહ ઉન્હોંકો
કીયે હયે શોર ઓર ઉસ્કો ખીઠાયે.
જો ઉસ મુશરીકસે યું મવલાને ખોલે
જો હયે દોનુ જહાં પયદા કરનહાર.
દીયા હયે જીસને અકલ ઇમાન હમકો
કુકુરકા છોડદે અપના મબહિખ,
મુસલમાં હો કુફરકી છોડકર આસ
ચલે લેકર ઉસે અપને તબી સાથ,
નળીને દેખ ઉમકો અયસા ફરમાયે,
છુપે જો લોગ તેરે ઇન્કે તઈ લા.
કહાં ભાગે હય મેરે લોગ યહાંસે,
ખીયાખાનમે છુપે ખાગે ફરારી.
મેરી ઓરત હયે તુમ ઉસકા સુનોહાલ
હયે સન ઓર સાલમે તીનસો ખરસકી
મુસલમાં મયંબી હોઉ ઓર ખેશ સારે
કીયા નહી હુદીયા નહી હું સરજનબામ
તુ ઉસ ઓરતકો મેરે રખડ લા.
નખીકે રખડ ઉસ્કો ખુલાયા.
કમાનકે મીસલ ઉસકી પુસ્તા જમહાર
ખુદાકે દીનકો ઇખતીયાર કર તું.
ન હો તુઝ આતશે દોજખ મબહમ
મુસલમાં હોઉંગી સખ ખાનદાનસાથ
સો તુમસે અરજ મયે કરતીહું અપના
સોખાધઓર અઝહહા વહાં એકખડા હય
અગર બાવે તો છોડે બાનકી આસ.
તો ખાધ ઓર અઝહહા ઉસેકાડખાવે
લેઆવે ખેચકર એક ડોલ પાની

તુમહારે દીનપર લાઉ મયે ઈમાન,
 મોહમ્મદ સુનકે ઉસ જોરતસે ચેહ ખાત,
 અયેસા હયે કેને જે હકકી રબપર,
 સુખન ચેહ માલીક અસ્તરને સુનકર,
 થા વોહ ચહા વાંસે કોસ છે સાત,
 લીયાથા ગુરૂ અપને હાથ ભારી,
 દેખે જખ દુરસે વોહ શેરે અઝદાર.
 કીયે માલીકને જરખ ઈસ સેર ઉપર,
 ભી પીછે ભાગા ઉરકે અઝદહા જે
 પહેલવાનાંકે ડરમે જી છુપાએ,
 દીલેરા સાથ લહાં સાલીકને આકર
 ધુવાં વહાંસે બેઇખતીયાર આતા,
 ઉતર ઘોડેસે વોહ નજદીક જાકર,
 બડાસા વહાંસે આયા શેરા ગોલા
 ચુહી અવાજ આયા ભાગ વરઝે,
 સુની માલીકને ચેહ અવાજ જીસ વસ્ત
 કહે કોઈ ઈસ કુએકે બીચ જાએ,
 જે થા હમરાહ માલીકકે જવાન એક,
 કહા માલીકકો હએ ચેહ કામ મેરા,
 રસી ઘોડે ઉપરથી બધી સો,
 રસીકા એક સીરા બાંધ કમર સાથ,
 ઉતરકર જખ હુવા કુએકે અન્દર,
 બી ઉસ કુએમે ઉસકા કાટક સગ.
 લગે રે નેકે માલીક જોગ ચાં,
 વોહ તન બેઅગ પડાયા રો ઉઠાએ
 હકીકત સખ કહી રોતેહએ વોહ
 નખીજી પ્રીકર દીલમે બહોત લાએ,
 અવલ હકકે સલામ દે ચોર તહીયત,
 કુવા ઉસમે અંધારા સખ હએ કાલા,
 કે જે રૂએ જમી હયે ચેહ કુસાહહ,
 વલેફીન વોહ મુકામ જોફો ગમ હગ,
 કે વોહ હેગા મકાને જીનીયાંકા,
 કે હએ હએમત જહહ અવાજ વહાંકા.
 ન તાકત હએ વહાં જુએ બશરકો,
 મગર ઉસે જે તાકત વર સો હએદર,
 અલી હએદર તો અએસા હએ જખરદસ્ત

કબીલે સાથ મયે હોઉંગી મુસલમાન
 લગે કેહને સહાબોંસે ચેહી ખાત.
 કમરકો બાંધકર સાબોત હો અકસર
 લીયે કઇ પહેલવાન અપને બરાબર
 હુવે રખસત નમીસે કર મુલાકાત.
 ચેહે કુવે તરફ કરકર સવારી.
 સો દોડે માલીક ઉપર હમલા કરકર
 સો હયેખત ખાકે ભાગા શેર ડરકર
 કુવેમે જાકે કુદે હય વો હરદો.
 કુએમે જાકે અપના જીવ બચાએ.
 જે દેખે ઉસ કુવેમે નીગાહ કર
 હુજુમ ઉસકા ફલકપર પોંહોંચ જાતા
 સો એક કુએમે રાલે હએ વોપત્થર
 બીયાખાન ઉસ સલાખતસેહએ વરજ
 તુમહી બેગાંગાં જીઓંકો બચાએ.
 કીએ તખ આપને દીલકો બહોતસત
 હકીકત વહાંકી લા મુઝકો સુનાએ.
 કે થા નામ મયદ ઉરકા બડા નેક
 કુએમે જાકે દુક કરતાં ફેરા.
 લીયા હએ ખોલકર જલદીસતી વોહ
 દીયા દુઅગ માલીકકે વોહ હાથ.
 તખ ઉસ રસીકે તખ કાટી સરાસર
 બી હમકા તન મટે કુએસે બાહીર.
 મોહીબાં ચોર સારે દોસ્તદારાં
 મોહમ્મદ મુસ્તકાકે પાસ લાએ.
 હુએ ગમગીન મોહમ્મદ ને સુને જે.
 ઉસી હાલતમને જખરીલ આએ,
 મોહમ્મદકો કહે બાદઅજ હકીકત
 હએ ઉરકે નીચે સખ રોશનઉજલા
 હએ બમતી ઉરમે ઉરસેભી જીયાહહ
 કહું મએનામે ઉસકાબી ફલ અલમ હએ.
 જે હએ આલમ જખરદસ્ત ઉસ મકાંકા
 સુનેગે સો વહીં થા જીનીયાં, કા.
 જે કોઈ ચલ કે જાવે ઉરકે ઘરકો
 કે જયસે શેર ગાલીબ આ હુંબાંપર
 કરેગા મારકર દેવું કે તખ પસ્ત

લખામ આલમ હુવા હયે જેર ઉસ્કા,
 ચેહ વોહ હયે દર હયે જામ શમશાર કરતા,
 કે ઉસને અલહમાં યોર મલહમાં કે,
 લીયા હસન સલાસીલ યોર શીમર,
 યુતોકો તોડકર કીએ વીરાન;
 અગર અન્નેસે વોહ લડનેકો જાવે,
 સુની અમરઇલસે જાબ હજરતનેયે ખત,
 હુએ તઈયાર હયે હયદર અન્નોપર,
 હુએ અસવાર તખ ફલફલપે હયે દર,
 રઅજની જો વડાંક બાદશાહથા,
 રઅદને યું કહા લશકરકો અપને,
 કહા અન્નો સની ઉપને ખજકહે,
 ખડા હયે પહેલવાન એક લડનકારા,
 કમે લડનેકો લેત મુસ્તફને
 તુમકી તાબોસ હો અન્નો પરી દન,
 બહાત દીનસે મુઝે હય દેખની આસ,
 ઇતનેમે જા વડા પડોચે હયે હયદર,
 કહા તખ રઅદને તે હુરકો ન,
 સવારે અઝહહા પર હોક તઈ હુર,
 વોહ સત્કર ગજકા કદા ઉસ્કા ઉંચા,
 લીયા એક સાપકા ચ મુક બન કર,
 કહા હયેદરસે તુમ મુઝકો પીછાને,
 પહેલવા હુંહાતરો બીચ મશહુર
 ખજુજ સીદી ઉતર અએહો કયુ કર,
 તુમકે કય થાહ હયે અફસુન જાહ,
 યહાં બીરૂલમકે ઇસ શકરમે,
 કીઈ હુન્યામે દેવોંકી ખવારી
 ચેહકહેકર વોહકીયાં હમલા અમત્રીપર,
 દો કાનો યોર અખીયો નાકમેસુ,
 અત્રીને તખ ચલાં તેગે ફસરકો,
 વોહ સર જાકર પડા તીનસો કદમપર,
 હો ગમગીન અપને સરપર હાથમરે,
 બી એક કીરતાસ અન્નીકાંડકે અસવાર,
 લખા મવલા અત્રીસે બોલને વોહ,
 કે હુંમ એઆદશાહ રૂમો મીનર શામ,

ફતાહકા હાથ - હયે શમશીર અસકા
 જહાંકે પહેલવાનો જેર કરતા
 જો મારા હયે અહમદ યોર અમલકાકો
 કીલા સારે લીયા હયે છીનકર હયેદર,
 કીયા શામ યુન પરસ્તોકો પરશાન,
 તો બેશક ઉન્કે ઉપર ફતાહ પાવે.
 કહે મવલા અત્રીસે તખ ખુશી સાથ.
 ફતાહ હયે હક તઆલાસે મુકરર.
 ચલે બીરૂલ અલમકી રાહ લેકર.
 અત્રીકે ડરસે વોહ હયેખત ઝંહથા,
 અત્રી આતે હયે યહાં અપનેસે લડને.
 તુમકી લડનેકો ઉસસે મુસ્તએદહો,
 જહાંકે સખ પહેલવાનોકો મારા.
 વેક ચકા અપને ઉપર ફતાહ પાવે,
 પડતવાન ખડે હા ઉસકો પકડ લેવ.
 સા આતા વોહી હયે ઇતનેમે તુમ પાસ
 ખડે જા શામને શેરે ગજનફર.
 તું હજરત શાહકો જતા પકડ લા.
 પડલવા થા ખડા અન્નોમે મશહુર,
 ખડા એક અઝહહા થોડાથા ઉસ્કા,
 ખડા વોહ રૂમર મવલાકે આકર.
 કે શાહે ચીન મહાંચીન મુજકો જાને
 મયે અન્ની કું મેરા હયે નાથ તૈહુર,
 ઉતરઆયે હોતુમ કયુકર અયે હયેદર,
 જો પાએ ઇસ મકાપર તુમને કાબુ
 તુમ અપને પાઓંસે આયે કબરમે,
 કખ આઈ યહાં દેખો તુંમીરી.
 થી ઉસ્કે મુહાંસે આતશ ઝડતી અખધર.
 અંગારે આગકે છોડે વહીયુ
 કાએ હયે સર જુદા ઉસ્કે બદનસો.
 હુવા તૈફુરકા ગમગીન વોહ લશકર.
 લગે રોને ચીલાનેકો વોહ સારે,
 ખડા મયેદાનમે આકર ઉસી ઠાર.
 કે હું મયે કીરતાર અન્નીહું સમઝકો.
 કે જાગારો જામમે હયે મેરા નામ.

કે ચેહ જીનોકા હયે ખીરુ અલમચાહ,
 કે હયે અફસુ તુએ બહુગરીકા,
 કે બહલા ખુનકા મયે તૈહુકે તઈ,
 ન જાનો તુમ ઉસે મારાહુ અબમયે,
 ચહ કેહકર લાકડાં ઉસન દોડાયા,
 કીયા વોહ હાથ ઉચા મારનેકે,
 ગીરા કીરતાસ દો તુકડે જો હોકર,
 કહા સમરાતકો ઉસને ખુલાકર,
 ઉન્હે કીરતાસ ઓર તૈહુર મારા,
 હુવા સવાર ઘોડેપર વોહ સમરાત,
 કે મયે સજરાત શાહે રમીયાહુ,
 ગુરજ થા હાથમે ઉસકો ઉઠાકર,
 અલીને ઉરકો મારા હયે જુલ ફીકાર,
 વોહ જુલકુકારસે યુ ઉસકો તોડ,
 ગીરા હાથી સરીખા દેવ વોહ જખ,
 સો એક એકકો અલીને હયેગે મારે,
 રઅદ ડરને લગા ઓર ગમ કીયા હયે,
 ભીરઅદે મરજખાપર આ મુશકીલ,
 ખુલા ઉસકો કહા અયે નેક ફરજદ,
 પહેલવાન અપને લશકરકે જો સરદાર,
 સો ઉનકે ખુનકો અખ દન્ડ લે તું,
 ઉઠા દરયાઈ ઘોડા ઉસકે નીચે,
 દેખે જખ ઉસીકેતઈ હજરત અલીશાહ,
 કેસરપરત જથા જરરીને બહોત ખુબ,
 લતાફતમેં થા વોહ પાક સરત,
 જવાનીકે મરદ નાજુ અદાસે,
 અલી તુમઈસ જગડપર આયે કયુ કર,
 મેરી મા હુખતર શાહે પરી હયે,
 મયે હું રાહીલ રઅદ જીનીક ફરજદ
 કીયા હમલા ચેહ કેહકર મુરતુબ પર,
 કહ બેહતર હયે અખ તુ હો મુસલમાન,
 પટકર કે જમીપર જરખ પુરા,
 જવાનીપર તેરે તુજે રહેમ આયા,
 મુસલમાંહોકે રહેઅમનો અમામે
 રઅદ જીનીકા સર તનસે જુદાક',
 કરેગા ઇસ મકાંદી બાદશાહી,
 ગેઆ રાહીલ મુસલમાન લાકે ઇમાન,

તુમહી થહાં કીસ તરેહસે પાએહો રહો,
 નહી ફુઆમે સાહ તુમ સરીકા,
 લેઉંગા ઓર માફમા તેરે તઈ.
 જસરસ્તાં એકસે એક થહાં હયે,
 અલીકે સામને વોહ ચલકે આયા.
 કમરસે હો દો તુકડે ગીરપડા વોહ,
 હુવા હુખસે રઅદ જીની વોહ અખગદ.
 લડાઈકર તુ અખ મયેદાનમેં બાકર,
 તુ બહલા ઉસસિતી લે અપના સારા.
 અલીકે રખડુ આકર કીયાબાત.
 પહેલવાનોકા બહલા હુ તમનસુ,
 કીયા હમલા ઉસને મવલા અલીપર.
 લગાઈ સરમેં ઘોડેસે હુધ પાર,
 હુયે ઉસકે દો તુકડે ઓર ઘોડા
 ઉઠા સોરો કુગા જીનોમને તખ,
 પહેલવાનના જીન્હી લશકર કે સારે.
 હમારે પહેલવાન મારે બહોત ગયે,
 ઉઠા ફરજદ ઉસકા નામ રાહીલ
 તુ જા મયેદાનમેં લડનેકો દીલબંદ.
 અલીને હયે સટે સખ માંર એકડાર,
 લડાઈ કર તુ જા હજરત અલીસુ,
 ચજા તત્તવારકો રાહીલ સો ખીચે
 કે વોહ લડકાહ એમીસ્લે મેહેક ઓરમાંહ
 મુરસે થા કમરમેં ધન્ય અસલુખ,
 બનાયા થા ખુદાને અપ મુરત,
 લખા આ બેલને નાજુક સદાસે.
 બજુજ સિદીકે રાહ પાએહો કયુકર,
 કે સખ પરીયોમે જીસકી સરવરી હયે.
 વહીં હયે મરજખાંકા સુન તુ દીલબંદ,
 લીયાં રાહીલ અલીને હયે ઉગર.
 નહીતો ઇસ ઘડી લુંગા તેરી જાન,
 કડગાં હાલ તેરે ચુરા ચુરા.
 તબી મયેને તુજે જિતા બિઠાયા,
 કે હો ખુશાહલ તુમ દોનો જહાંમેં
 ખીડાગિગા તુજે મયે તખ્ત બિપર,
 પ્રીર જીસ મુલકમેં તેરી ફુકાઈ,
 જીસે લે ખ્યારસે તખ શાહે મરદાન,

બહેલે તખ ઉસે અપને લગાયા,
 કહે તુ ઇસ જહાંકે બમસે આબાદ.
 તમાશા દેખ મેરા ઇસ મકાંપર,
 ક્રીયા રાહલ નખીકા દીન ઇખતીયાર,
 સો રઅદ મરજખાને દેખ ઇસિકુ.
 ગુસ્સેમે આકે વોહ ડાઢીકે નોંચા,
 કહા ફરજન્દને ખોયા મેરા નામ.
 ઘડી એક કરકે બારી ઇસ તરહસે,
 તુમ્હી તોલાખ હો જિન્નોં પરી દેવ,
 સબી એક દીલહો ઉસપર દુટ પડના,
 ખડાસા શોર ઓર ગોગા ઉઠાંકર,
 અલીને તખ જખાંકે અપને ખોલે,
 જગહપર અપને કાયમ રેહ ખડાતુ,
 નકર તુ ખોફ અપને દીલમેં હિરાસા,
 તુજે હરએક લડાઇમે ખુદાવન્દ,
 ચેહ ખોલે ઓર નારા કરકે હએદર,
 ચલે હરએક તરફ જખ મારતે વોહ,
 થે ઘોડે ઉન્હોંકે શેર અઝદર,
 અકેલે પાપીયાદા શેર સફદર,
 હબરે સવાર ગીરાએ દેવસે બન,
 ક્રીસીકા સર બુદા ઓર હાથ ક્રીસીકા,
 વો બુલકુકારકા જીસદમ કરેં વાર,
 ઇતે મુરહોંકે ગંગ વહાંપર પડેથે,
 સીફત ઉસ જંગકી કયા કોઇ કરેગા,
 હુએથે ખુન ઇતને બે શુમારી,
 ન સકતા હએ બયાં કરને મગર અખ,
 બે સતરા રોજતક હજરત અલીને,
 નમાજ ફરજ અદા કરતે અલી જખ,
 વોહ બુલકુકાર ખાબુ પાસ ધરતે,
 ન તાકત થી કીસે નજદીક હોવે,
 વોહ બુલકુકાર બનકર અઝદહા હો,
 ઇબાદતકા ખડા રેહતા હએ જખ વોહ,
 હુવા આજીજ ખહોત જીનોંકા લશકર,
 ઇબાદતકા બયાં શેરે ખુદાકા,
 લી બનતા તન બીસીકા પહાડ જએસા,
 કહા આકર કે યું જખ જીન્નોંને,

અપને ઘોડે ઉપર ઉસકા ખીકાયા.
 રહેગા વહાંબી તે જન્નન સાદ.
 બે મએં શમશીર કરતા મુશરેકાંપર,
 ખુદાકા શુકર કરતાયા વોહ હરખાર,
 લગા રોરો ખહોત શોરો કુગાસુ,
 આંસુકે અપને રૂખસારોંસે પુછા.
 ક્રીયા હએ ચેહ સરાસર બદ અન્નમ.
 લગા કહેનેકે વોહ અપને સીપાસે.
 અલી હએદરકે તુમ ઘેરકર લેવ,
 સો ઉસકા મારકર સખ ચુર કરના,
 ચલે હોં એકદીલ સખ મુરતુખપર.
 દીવાસેકા સુખન રાહીલસે ખોલે,
 અખ મએ ઇન સભોંકા મારતાહું.
 ખડા રહે દેખ તુ મેરા તમાશા.
 રખે ફતાહ વ જફરસે અપને ખુરસયન્દ.
 લીએથે હાથમેં વોહ સેફ દોસર.
 સફા જખ જિન્નીયોંકે કાટતે વોહ.
 નવ વ અઝદહાપર અસવાર અકસર.
 વો સખ જિન્નોકા થા નવ લાખ લશકર.
 ખીતકે બાદસે બું ઝાડકે પાન.
 ક્રીયા હએદરને હેગા પાચો ક્રીસીકા
 સટે એક ખારમેં બેહોતોં કે તઈ માર.
 કે રસ્તે બન્દ કરનેકા હુવે થ.
 કેરે તો દો બરસ કરના સકેગા.
 કે નદીયાં ખુનક્રીયિં વહાંપે બારી.
 મએં કહેજાહું સુનો ચેહ મુખતીસર અખ.
 નમાજ હરગીજ કખ કી નહી વદ્દોકે
 જમીપર રખતે બુલકુકારકો તખ.
 ખુદાકા જીકર વાંબે વસવાસ કરતે.
 અગર હોવે તો અપના બન ખોવે.
 નીકલ બવે વોહ એક હમમેં હરસુ.
 કહું વો સખ હકીકત અઝદહાકા.
 ગએ જખ રઅદ જીન્ની પાસ ફીરકર.
 તો શમગીર ઉસકી બનકર અઝદહા હો.
 કે હોતા મું ઉસકા ગાર જેસા.
 કે નહી તાકાત હમેં નજદીક હોને

હમ સખસે બડા હએ ઉસકા બાદુ.
અલી જેઠરને યું શમશીર કીતાં,
રઅદ સુનકર કે યું બોલા ઉન્હોકો.
નહીં હએ ઈસ તઅબ્બુમકો નીહાયત,
અકેલે શખસને કર બાં ફીશાની,
સુનેગા જબ હસેગા તુમપે આલમ,
ચેહકેહકર આપ વોહ ઘોડા મંગાકર,
દો સર ઘોડેકેથે ઔર અંખિયા ચાર,
જીતે દેવાથે બાદુગરા બસ,
ઈસે હુંકો તુમહે આતશ ખીલાકર,
સુને સો ઈસ તરહ સખ ફુંક મારે,
દેખા હજરત અલી ચોદેર આતશ.
જો વોહ શમશીરકો દેખે હએ આગ,
જલાએ દશ હબરાં દેવ ઔર જિન,
કુએમેસે ધુવાં બસ રંગ કાઝા,
દેખે અસહાબ પએગંબરને જમ હદ,
કે ઉસ કુએમેં હજરત અલી કાં,
ગુમાર ઉસકાંડા અંધકાર હુવા,
મોહમ્મદને કહે જીનકાર ચેહ ખાત,
નહીં હએ મુરતુબાંડા એકકા ઉં,
ચેહ કેહકર સાથ સખ ચારોકો લેકર,
સુનાં હજરત કુએમેં ડાલકર સર,
વોહનઅરહમન તરહ કંહંતેહએ સરકર,
કહે તુન યા અલી કીસ કામમેં હા,
સુને હજરત અલીને તબ દીયાહએજવાબ,
જહી હું ઔર સલામત મકાપર,
સુન આવાજ જબ ચારાનેં હએદર,
અલીને જિન્નાં દેવ ઈતનહએ મારે,
કીયે સખ રઅદકે હએ પસ દરયાહ,
કે આધા ખપ ગયા હએ અપના લશકર,
રઅદ જીન્નીને સુન ઘોડા દટાયા,
વોહ ઘોડેકે દો પાં અદમ સરીકે,
રઅદકે હાથ રસમી અઝદકાંફી,
અલીકી તેગ ખીજલીસી નીકલકર,

હમારા ઉસપે નહિ ચલતા હએ કાપુ.
હમારા સારાં લશકર જેર કીલા.
અરે ખે ગયરતો નહી શરમ તુમકો.
ચલેગી સખ જહાંમે ચેહ હીકાયત.
કીયા નવ લાખ લશકર ખુલધાની.
મુઝે ઈસ ખાતકા હએગા બડા ગમ.
હતીયારાં ખાંધકર લડનેકો હાજર.
હુવા વોહ રઅદ જીન્ની ઉસપે અસવાર.
ઉન્હોકે હાથ દે સખસે કહા તબ.
અઢક ડાલો અલીકો તુમ જલાકર.
સો ઉસીમેસેં નીકલ બેહદ કુવારે.
કીયા શમશીરસે સખ જેર આતશ.
ગએ વોહ રઅદકે લશકરમેં પ્રીર ભાગ.
હુવા અંધકાર વહાં તબ છુપાદીન.
હુબ્બુમ ઉસકા લગા હએ લામોહાલા.
મોહમ્મદસે કહે તબ બાદ હએ ગુદ.
જલાએ જીન્નીયોને ઉગ વલીકો.
કુએમેસે નીકલતા બહાર ધુવાં.
નખોલો ચેહ સુખન અપની જગાં સાત.
કે વોહ હએ અતએમ કુદસે મઝહર.
અસે ગાએ સા ઉસ પુએક કેપર.
કીએ અવાજસે નઆરા પએગંમર.
ફરીસ્તોને સુચ હએ આતમાપર.
હકીકત કયા હએ વહાંકી હમસે બોલો.
રખો ખાતીરજમાઅ મિતકુદસે અમત્રામ.
લડાઇપર બડા હું જીન્નીયોંપર.
હુએ ખુશકાલ ચારાન પયંગમર.
કે બારી તહુ કે દરીયાયે સારે;
ગર્હ લશકરકી સારી ઉતર ખરબાદ,
રહા ખાકી જો હએગા વોહખી અમતર.
અલીકે સાતને લડનેકો આયા.
દો હાથાઉસકે જીં હાથાં હાથી કે.
ખી ઉસકે મુંહમનેસે આગ બડતી.
જલાઈ સાપકે મુકકે વોહ ચકકર.

ઉસ કુવેસે બહાર આયા, કે જુહી આસમાંપર અબ્ર છાયા
 પહે રઅદ તબ હાથીકી સુરત અલીને હાથ પેકે ગિલ ઝરત.
 અલી ખીછે લગે તબ વોહ બનાબાધ, શીકલ બન શેરકી બને લમાલાગ,
 અલીને દોડ ઉરકે મુતસીલ બ. તેા દેવ અફરીત બનકર સામનેઆ
 ગુરજ સો મનકા પથરકા ઉઠાકર વોહ ચાહા મારને મવલાકે ઝીરમર
 પકડ મવલાને ઉસપર જલદ હોકર, ચલાએ તેગ ઉરકે ઘોડકો કીએ દો
 જમીએ ઘુસ ગઇ તલવાર હચેદર, ઉસે જીબરીલને પકડે હચે આકર
 અગર જીબરીલ ઉસકો ના પકડતે, જમી નાચેકી માફીયા સોભી કટતે
 ગિશ જબ રઅદ જની ઉસ મકાંપર કિયાહંઅવ અમાન તબ ઉસકાલશકર
 લગે કહેનેકો મદહ શાહે મરદાં, હુએ હુએ સીદક દીલસેઅબ મુસલમાં
 અલી શાહે મરદાં હોકે ખુશ વકત. કુએસે બહાર આએ હુએ ઉસીવકત
 લીએ રાહીલકો અપને સાથ ગયાની સઠયદકે સન્કો ચોર એક ડોલપાની
 મોહંમદ મુસ્તફા ચોર શાહે મફદર. મીલે હંએ ઓગ અમહાબે પયમ્બર
 સૈયફકે સઢકા પ્રીર તનસે મીલાએ, દુઆ માગ હકએ પ્રીઁ ઉંચકો જ લાએ
 કીએ છોટે બડે મીલ ગકર સારે, જીતેથે દીનકે રાસન સીતારે
 વહાં તબ પીરજન હોગયે મુસલમાં, હવા ગારા કળીલા સખ મુમલમાં
 વોહ ગહીલને નખીકે સામને આ દીનને ઇમાન કીઁ લાયા હએ તાબ,
 નખીકે ગીદ વોહ નાદેનદો લેકર પ્રીયા સુન્મા ઉસને આંખોકે અંદર,
 નખીકા પઢકે કલમા લાકે ઇમાન, હવા રાહીલ બમએ લશકર મુસલમાં
 મોહમ્મદ ચોર અલી તબહોકે ગજી, કીએ ઉસપર નીગાહે સરફરાજી,
 ઉસે જીનોકી સરહારી દીએ હંએ. બી ઉરમે અહદોપયમાંસખ કીએ હંએ.
 જમીકે બાહેરતુમ આના ન જીનહાર કોઈ આદમ નહીં કરના ગિરફતાર,
 નખી ચોર મુરતબ ખુશ હોકે ઉસકો સ્વાના તબ કીએ ઉમકે મકાંકો,
 આપબી વહાંસે તબ હોકર રવાના, મદીને આએ હએ શાહે જમાના.
 સો વહાં કે લોગ ખુસવકતી કીએ હંએ મુબારકબાદીયાં ઉનકો દીએ હંએ
 સન ચૌદહ થા બારાસોકે ઉપર ગએ હિજરતસે હઝરત મકકે ગુજરકર
 તબ ઉસ ઐયામમેં ચેહ જીકર સારા, મોહમ્મદ ચોર અલીકા આશકારા.
 જો કુછથા સો કીયાહું સખપે જાહીર સુનાયા હું મએ યારોંકો સરામર.
 રીસાલા ફારસીથા ઉસકા મસ્તુર. કીયા હિંદી જખાંમે ઉરકો મજકુર.
 કે તા હરએક મતલબ ઇસકા પાવે. જલદ ઉસકી સમઝકે બીચ આવે.
 અજીમુદીન અબ ખામોશ કર તુ, જીકર તમામ કર સલ્વાત પઢ તુ.
 હુઇ હએ જંગકી તમામ ચેહ ખાત, મોહમ્મદપર કહો સખ મીલકે સલ્વાત.

ઉદ્ધૃત ઝખાન ગુજરાતી હરફ કી હીની કિતાબ

હકાએકુલ અખખાર.

યે હદીસ શરીફ કિતાબહે ઇસમે ખોફે ખુદાકે વોહાવાન લીખેહે કે પઢતેહી ઇનસાનકા દિલ લરઝખતાહે. ઓર ફિર કબી યાદે ઇલાહીમે મક્કતી નહીં કરતાં ઇસ કિતાબમે તીસ બાબ હે. બાબ ૧ લા નુરમેહમ્મદીકે ખ્યાનમે ૨ આદમ અયય દિસ્મલામકી પેદાઇશમે. ૩ ફરીશતુકી પેદાઇશમે ૪. મોતકી પેદાઇશમે ૫, મોત ૩દકો કિસ તરેહ લેતીહે ઉમ્મે ખ્યાનમે ૬, પેગમ્બરકી રૂહકે ખ્યાનમે ૭. મોમીનુકી રૂહકે ખ્યાનમે શયતાનકે ફરેખકે ખ્યાનમે ૮. ઉન આવાઝકા ખ્યાન બે મરનેકે બાદ મરદેકો આતી હે ૧૦, ઝમીન ઓર કબરકી આવાઝકે ખ્યાનમે ૧૧. મૈયતકી સખતીકે ખ્યાનમે ૧૨. માનમ ઓર નોહેકે ખ્યાનમે ૧૩. સખરકે ખ્યાનમે ૧૪. રૂહ નીકલનેકે ખ્યાનમે ૧૫. ઉસ ફરીસ્તેકે ઝીકરમે બે મુનકર નકીરમે પેહલે કબરમે આતાહે ૧૬, મુનકર નકીરકે ખ્યાનમે ૧૭, કિરામુન કાતેખીનકે ઝીકરમે ૧૮. રૂહ ધરમે ઓર કબર પર આતીહે ઉસકે ખ્યાનમે ૧૯. સુરકે ઝીકર ઓર હશર કાયમ હોને કે ખ્યાનમે ૨૦. સુર કુંકા જયગા ૨૧ હાતર ઓર નશર. ખ્યાનમે ૨૨. ધુરાકકે તારીકમે ૨૩. દુસરી દફે સુર ધ્રુકા જયગા ઉસકા ખ્યાન ૨૪. કબરમે ઉતરેકે ખ્યાનમે ૨૫, મેદશર વાલુકે ચયનેકે ખ્યાનમે ૨૬. કયામતકે ઝીકરમે ૨૭ ખહીશતકે ઝીકરમે ૨૮. ખહીશત કે દરવાઝુ ઓર નેહરકે ખ્યાનમે ૨૯, દુરંકે ખ્યાનમે ૩૦ ખહીશતકી નેઅમતુકા ખ્યાન ઓર મુખતલીફ ગસાઇલ લીખે હે હર મુસલમાનકો યે કિતાબ બી ઝુર પઢતી ચાહીએ કીમત આઠ આને.

મીલાદે અકબર—અકબર વારમાકા લીખા હુવા વો મસતાની અદાકા મવલુદ શરીફ હે કે પઢતેહી વજહ આ જાના હે, જહા મીલદ સરીફ પઢી જતી હે વહાં રહમતકે ફરીસ્તે આને હે ઓર હુઝુર સલ્વકી રહ મુઆવકબી તશરીફ લાતી હે ઇસ લિયે અપને આપકો પાક ઓર સાફ કરેકે ઓર ઉમદા ખુશખુ જલાકર દે જહાકે સરદાર કા ઝીકરે ખચર કરો ઓર કસરતમે દુરૂદ શરીફ પઢો કે તુમહારી હર મુરાદ પુરી હો જય બે શખ્સ સચ્ચે દીલમે મીલાદ શરીફ પઢતા હે ઉસકી તમામ ઉમ્મીદે યર આતી હે સીરફ ગુજરાતી જાનને વાલુકો દોનું જહાનકી નેક અખતી હાસીલ કરાને કે લીયે અયસી નાયાબ કીતાબ હમને છાપી હે કીમત આઠ આને

તઝકે રતુલ અવલીયા—જહા અવલીયા અલાદકા ઝીકર હોતા હે વહાં ખુદાકી રહમત નાઝીલ હોતી હે ઇસમે ચીશતીયા ખાનદાન કે ધુઝરખું કે હાલાત ઇત્ને ઉમદા તરીકે સે લીખે હે કે પઢતે હી તખીઅત મસરર હો જતી હે ઉમદા છપાઇ ઓર નરીસ મોતેરી નામ વાલી પક્કી આઈન્દીંગ કે સાથ હદીયા એક રૂપીઆ આઠ આને.

મીલનેકા પતા.

મીયાં બદરુદ્દીન હુસેનુદ્દીન નીઝામી બુકસેલર

ઠે. પાંચપટી—અમદાવાદ.

હાલમાં આકાશચિંત્ર હલકીયા—યે હલકીયા સંસ્કૃતિ બહોત જાણીતી થઈ ગઈ છે. ધર-
તપ્તે હરેક જગ્યાએ નસીબત કે વો મોતી બીખરે છે કે કરને ધરમેસે ચંદ્ર યા
મોતી સુન, યીજી તો સમજાવો કે ઉસકા દુન્યા ઓર દીન દોનું મેં ખેડ પાર હે ઓર
હો સુખલાનલાલ જસને હલકીયા શરીર પર અમલ કર લીઁ ઓર ઉરકે હુકમ
ન બળુ લાનેડી કોશીશકી વો યકીનન નેક બખ્તુ મેં શુમાર કીયા જયગા હર
શાનકો ચાલીએ કે યે કીતાબ મંજવાકર પહે ઓર ઉસપર અમલ કરે છપાઇ કાગજ
કો મીમત રૂ. ૧-૪-૦

હુ લેલી ડાકટર હલકીયા ખાનમ—યે એક નાવીલકે રૂપમેં ધરમપુરકા બીલકુલ સત્યા
ખાનમ કીયા હય હલકીયાખાનમ નામકી એક અવરત પર આયુર્ને અપને મકરો
નકા જલ બીછાયા ઓર અપના મઝહબ કુચુલ કરાનેકી કોશીશકી હલકીયાખાનમ કુજ
પહેલેલીસે દુરમુલથી ઉસકી વળે યે થી કે હલકીયાખાનમ જળ રકુલમેં પડતી થી ઉસ
વકત ઇસ્કી હમ કલાસ લડકીયાં બી આપીં થીં, ઓર રકુલ છોડકર જળ ડાકટરી સીખી
તો વહાંબી ઇસકો આપીં લડકીયુંકાલી સાથ રહા, જળ ડાકટરી સીખ ચુકી ઓર ઇસ્પી-
નાલમેં નોકર હુધ તબબી ઇસકો આયુર્ કે હાથ નીચે કામ કરના પડા અબ ઇસને દેખા
કે યે કમ બખ્ત મેરે પીછે પડે હેં મુઝે અબ કયા કરના ચાલીયે સોચકર એક હમ
દહં મુસલમાનકે [જોઇસ નાવિલકા હીર હે] પાસ ગઇ ઓર વહાં જાકર અપના તમામ
હાલ ખ્યાન કીયા વો સખસ બહોત કબીલ ઓર આયુર્ કે તમામ પોલસે વાકીફ થા વો
સખ ઇસકો ખતા દીયે ઓર કહાકે આયુર્સે કહોકે મેં અપના મઝહબ બદલ કર શુમાર
મઝહબ કુચુલ કરતી હું મગર એક બહોત બડા શાનદાર જલસા કરો ઓર તમામ આપીં
હિંદુ મુસલમાન અંગ્રેજ, પારસી જલસેમેં જુલાવ ઉસ જલસેમેં, મેં અપના મઝહબ, બદલ્ગી
બસ ફીરતો આપીં મારે ખુશીકે અપની જોતીમેં ન સમાજ ઓર ફેરન એક બાલીશાન
મંડપ તથાવા કીયા ઓર બડે બડે આદમીયુકો દુર દુરસે બોલાય ઓર જલસેકી તારીખ
મુકરર હુધ વકતે મુકરર પર હલકીયાખાનમ મંડપમેં જાકર રજેખર ખડી હુધ ઓર આયુર્
કે પંડીતુસે કહોકે મેં મઝહબ બદલનેસે પેહલે અપને દીલકી તસકીનકે લીયે આપસે ચંદ્ર
સવાલ કરતી હું અગર આપકે જવાબને મેરી તસલી કરદી તો મેં આપકા મઝહબ કુચુલ
કઈગી અગર તસલી ન હુધ તો આપ અપને ધર જાઇએ મેં અપને ધર જાઈગી યું
કેહકર હલકીયાખાનમને આયુર્સે જા ઉનકે રદમેયે સવાલ કરના શુર કીયે, બસ ફીરતો કયા
પુછનાહે આયુર્ કે દીલ ધુજને લગે ઓર મુહપર લવાઈયાં ઉડને લગી ઓર મુંહ છુપાકર
ઇશરસે જાગતાહે તો દુસરેકો જુને નહીં મીલતે તો તીસરા મહેપકી કનાત ફાડ કર
મતા હે એક અજબ દેખમેકા ફારસ થા વાહ, હલકીયાખાનમને આયુર્ કે રદમેયે
સવાલ કીયે હેં વો ખાસ પઠનેકે કાબીલ હે કીતાબ કયા હે નસીબત કે મોતી બીખર દીયે
આજકે આજ મુરર મંજવાકર યે કીતાબ દસ બીસ આદમી જમાકરકે પુકારકે પડીએ
સખકો રૂપકા હોમા આજ કલ જહાં દેખો આપીં મુસલમાનુકો પરેશાન કરતે હેં જળ
પ યે કીતાબ પઢીએ તો એક આરમ આપકે મુકાબીલ દેરનેકા નહીં કઈયું કે ઇસ કીતા-
બમામ આયુર્ કે રદ હેં ઉદુપરસે શુજરાતી છાપી હે ઉગ્ર ચીકને કાગજ ઓર
પુસ્તક ઉજ્જીસ આઇન્ડીંગ કે સાથ કીમત સીઈ એક રૂપીઆ રૂ. ૧-૦-૦

જાગેજીવદર—એક એક કિલ્લાની તાલીખી બનાવવામાં આવેલાં હતાં તે સરદાર હજરત જનાબ રસુલ મહમુદ [સલ૦] ઓર હજરત કે અમલદાર [સલ૦] કીયા હે ઉસકે બધા લોકોને સખતે મહેલી કરવાની લકાઈ હે છત્તે સીંચીલી કે બેઠે મુલ ઓર મુલકીક હબ્બેરે મગર બહાલ પાકને મુસલમાન કો અપસી ફત્વેલે કે મુ ૭૭૩ છુટ ગયે ઓર છતી જાગેજીવદરમે અમુ જહેલગી જાહનન વાસીલ હયા છરકે હજરત (સલ) કી મુબારક છ-છગીકે હાલાત ઓર સીજરતકે વોકે આતબી એકે વવરાએમે લીધે હે કામઅબી ઉમ્દા મલેઝ સોનેહરી ઇન્બીસ, બાઈ-દીન ઓર ખુબ તસવીરકે સાથ કીમત સીક ર. ૧-૮-૦ હર મુસલમાનબાઈ અર ઘસ કીતાબકો મગવાકર ૫

નજરબંદ આઝી—સુલતાન મેહમુદ ઝીઝનવી રહ૦ ને સોમનાથપર જો હમ કીયા ઉસમે જો એક અછળ મામલા હવાયા ઉરકો એક નાવીલકે તોરપર લિખા હે કે સુલતાની મુલહીદકા બેદી તોરસે અખમી હોકર ફરયામે બેહતા ઓર સોમનાથકે કીલકકી અંકજીકા ઉસપર આશીક હોના ઓર ઉરકો ફરમાસે નીકાલકર અપને મહેલમે નગરકે કરના ઓર ઇશકકો ઝાહીર કરના ઓર મુળ કીંદકી ઇબાદતકા કુવરીકે દીલપર અસર હોના કીરબાદમે છુપી બાતુકા ઝાહીર હોના ઓર શાદીકા હોના વગથરા બહોલ ઉમદા ઉમદા હાલાત પડનેકે કાબીલહે મજબુત છલ્લ બધી હુક હે કીમત ર. ૧-૮-૦

ફરમને કમાલ—મુસ્તુફા કમાલપાશાકી ફતેહ હોનેકે બાદ ફુશ્મનુંકો ઉન્કે છુપે બેઠે લેનેકી બહોત કુશરત હુક ઇસ લીધે હી-ફુસ્તાનસે એક હીટકદીવકા કસતુનવ-યા બના હીટકદીવને વહાં બાકર અપને મક્રો ફરેબકા ખુબ બલ બીછાયા ઓર બોલે બોલે તુરકુકો અપને ફરેબમે લીયા મગર હીટકદીવકી બદ કીસ્મતીને મે નતીબ દીબલાયા કે વો એક વતન પરસત તુરકી લેડીકે ઇશકમે ગીરફતાર હુવા મગર તુરકો લેડીબી. છતી હુશ્વાર કે ઉસને ઉસ્તે છુપી મયરી કીસી તરકીબસે બેકર કમાલપાશાકો બેજદી ઓર ઉસકો ફાંસી દીલવાઇ અછબો ગરીબ પદનેકે કાબીલ નાવીલ હે છે ખુબસુરત તસ્વીર કે સાથ કી ૦-૧૦-૦

મીયાં બદરુદ્દીન હુસેનુદ્દીન નીઝામી.

બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર.

કે, પાંચપટી—અમદાવાદ.

